



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# Indbydelsesskrift

til

de offentlige

## Afgangs- og Aarsprøver

paa

Herlufsholm

i Juni og Juli 1916.

---

# Indbydelsesskrift

til de offentlige

## Afgangs- og Aarsprøver

paa

Herlufsholm

i Juni og Juli 1916.

---

Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten  
i Skoleaaret 1915—16.

---

Næstved.  
, Næstved Avis"s Bogtrykkeri.  
1916.

# Efterretninger

om

Herlufsholm Skole og Opdragelsesanstalt

fra Juni 1915 til Juni 1916.

## Eksaminer.

Den skriftlige Del af Studentereksamen og Mellemskoleeksamen afholdtes, som forordnet, i Dagene den 7.—11. Juni over de Opgaver, som Ministeriet havde udsendt. Den mundtlige Del af Studentereksamen afholdtes fra 17. til 30. Juni og af Mellemskoleeksamen fra 18. Juni til 5. Juli.

Meddommere ved Studentereksamen, beskikkede af Ministeriet, var: cand. mag. *Th. A. Müller* (Historie), mag. art. *Ingemann Ottosen* (Engelsk), Skolebestyrer *H. Madsen* (Fransk), Adjunkt *Ingerslev* (Tysk), cand. mag. *Rosenberg* (Latin og Græsk), cand. mag. *Josefsen* (Matematik) og Adjunkt *Krarup* (Dansk); ved Mellemskoleeksamen: mag. art. *Ingemann Ottosen* (Engelsk), cand. mag. *Rosenberg* (Latin) og cand. mag. *Josefsen* (Matematik). De danske Stile ved begge Eksaminer bedømtes af Rektor Lund. Ved Studentereksamen bedømtes de latinske Versioner af Professor *Leuning*, de engelske Stile af Overlærer *Østerberg*, de tyske Stile af Dr. *Mortensen* og de matematiske Opgaver af cand. *Josefsen*.

Til Studentereksamen indstillede sig 12 Disciple, 4 af den klassisk-sproglige, 6 af den nysproglige og 2 af den matematisk-naturvidenskabelige Linie. Eksamens Udfald ses af omstaaende Lister. Til Mellemskoleeksamen indstillede sig 17 Disciple, som alle bestod.

## Studentereksamen 1915.

Den klassisk-sproglige Linie.	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Fransk	Latinsk Version	Mundtlig Latin	Græsk	Historie	Geografi og Naturh.	Naturlære	Matematik	Orden m. skr. Arb.	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Legems-øvelser	Sang
<i>Helge Hilmar Finsen</i> . . . . .	5	5 5	5 6	6 6	5	5 5	5 5	6 6	5	5 4	5 4	6	125	24	5,21	4	6
<i>Torkil Andreas Grundtvig Jungersen</i> . .	5	5 5	5 5	6 5	6	5 5	5 6	5 5	5	4 4	4 5	5	121	24	5,04	5	4
<i>Hans Christian Wegener Lütken</i> . . . . .	4	5 6	5 6	6 5	5	5 5	5 6	6 6	5	5 6	5 4	5	124	24	5,17	4	—
<i>Johannes Schydt Spøhr</i> . . . . .	6	5 5	5 5	6 6	5	5 5	5 5	6 6	5	5 5	6 5	5	127	24	5,29	6	5

  

Den ny-sproglige Linie	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftlig Engelsk	Mundtlig Engelsk	Skriftlig Tysk	Mundtlig Tysk	Fransk	Latin	Oldtids-kundskab	Historie	Geografi og Naturh.	Naturlære	Matematik	Orden m. skr. Arb.	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Legems-øvelser	Sang
<i>Sven Børentsen</i> . . . . .	5	5 5	4	5 5	4	5 4	5 4	5 6	5 5	5 3	5	5 3	4 3	5	128	28	4,57	5	5
<i>Joh. Henry Lydius Friderichsen</i>	5	5 4	2	5 4	4	5 3	5 5	5 5	5 5	5 4	5	5 5	4 4	6	127	28	4,50	6	5
<i>Ejnar Heiberg</i> . . . . .	3	5 3	3	4 3	3	4 2	4 3	5 4	5 4	4 2	5	4 5	4 4	5	106	28	3,79	6	5
<i>Frederik Julius Koch</i> . . . . .	4	5 4	2	5 4	4	4 4	5 4	5 5	5 5	6 6	6	5 6	4 3	5	127	28	4,50	6	5
<i>Gregers Daa Rosenstand</i> . . . . .	4	5 4	4	5 4	4	5 4	5 4	5 6	5 5	5 5	5	4 5	5 4	5	129	28	4,61	5	4
<i>Vagn Schou</i> . . . . .	4	5 4	4	5 4	4	4 4	5 5	5 5	5 5	5 2	5	5 5	4 4	6	127	28	4,50	—	6

## Studentereksamen 1915.

Den matematisk- naturvidenskabelige Linie.	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Fransk	Historie	Oldtids- kundskab	Geografi og Naturh.	Fysik m. Astronomi	Kemi	Skriftlig Matematik	Mundtlig Matematik	Orden m. skr. Arb.	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Legems- øvelser	Sang
<i>Johan Henrik Lehmann</i> . . . . .	4	5 4	4 4	4 4	5 5	5 5	5 5	4 4	5 4	3	4 5	5	105	24	4,38	4	6
<i>Aksel Martin Petersen</i> . . . . .	4	5 6	5 4	4 3	6 6	5 5	5 5	5 6	5 6	4	5 6	5	118	24	4,92	5	5

Ved Studentereksamen afholdtes mundtlig Prøve i alle Fag undtagen Geografi og Naturhistorie paa de to sproglige Linier.

Ved Mellemskoleeksamen afholdtes mundtlig Prøve i alle Fag.

---

Skolens mundtlige og skriftlige Aarsprøve for I, II, III, V og VI Klasse afholdtes i Dagene fra 23. Juni til 5. Juli. Den mundtlige Prøve omfattede ikke alle Fag, og for de fleste Fags Vedkommende blev kun en Del af Aarets Pensum opgivet til Eksamen.

Ved Aarsprøvens Slutning opflyttedes fra VI Klasse til VII alle 9 Disciple, fra V Klasse til VI 17 af 18, fra IV til V 13 af 17, fra III til IV 18 af 19, fra II til III 18 af 21 og fra I til II alle 11 Disciple.

---

Den 2. Maj inspiceredes Gymnastikken i alle Klasser af Gymnastikinspektør *Knudsen*.

---

## Lærerpersonalet.

Ved Forstanderskrivelse af 7. Febr. 1916, stadfæstet ved kongelig Resolution af 16. s. M., meddeltes der Rektor, Professor *O. F. Bache*, efter hans derom indgivne Ansøgning, Afsked fra den 15. August.

Under 23. Marts 1916 meddelte Forstanderen Adjunkt ved Roskilde Katedralskole *Jakob Henrik Krarup*, Bestalling som Rektor ved Herlufsholm Stiftelses lærde Skole og Opdragelsesanstalt fra 15. August 1916. Ved kongelig Resolution af 28. Marts modtog denne Udnævnelse allerhøjeste Stadfæstelse.

---

Under en Overlærer *Hammershaimb* fra Skoleaarets Begyndelse til Slutningen af Oktober tilstaaet Orlov besørgedes hans Undervisningstimer af stud. polyt. *M. J. Holm* som Vikar og Økonomiinspektørforretningerne af Adjunkt *Bang*. I de sidste Maaneder af 1915 og



Begyndelsen af 1916 var Adjunkterne *Michelsen* og *Vinterberg* indkaldte til Militærtjeneste. Deres Undervisningstimer besørgedes dels af stud. mag. *M. Wied* som Vikar, dels af andre af Skolens Lærere.

Den egentlige Inspektion har været fordelt mellem Overlærer *Hammershaimb* og Adjunkterne *Ferdinand*, *Willesen*, *Vinterberg*, *Fischer* og *Holdt*. Hr. *Ferdinand* har haft Tilsyn med den øverste, Hr. *Willesen* med den mellemste og Hr. *Holdt* med den nederste Sovesal.

Overlærer *H. Hoff*, der havde været Lærer paa Herlufsholm fra 1859 til 1898, afgik ved Døden i sit Hjem i Hellerup den 7. Marts 1916 og begravedes paa Herlufsholm Kirkegaard den 13. Marts.

---

## Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Aais Indbydelsesskrift talte Skolen 107 Disciple. Af dette Antal afgik 12 som Studenter (se de foranstaaende Lister); 2 andre udgik ved Skoleaarets Slutning, nemlig J. L. Hardt-Schnicker af V Klasse og M. V. Dinesen af IV Klasse.

Ved Optagelsesprøven kom 14 nye Disciple til, 1 i IV Klasse, 3 i II og 10 i I Klasse. Skolen begyndte altsaa det nye Skoleaar med 107 Disciple, deraf 1 skolesøgende. Der er ingen udgaaet i Aarets Løb.

I den følgende Fortegnelse er Disciplene ordnede klassevis efter Bogstavorden. Faderens Navn og Hjemsted er angivet i Parentes. De nyoptagne Disciple er betegnede med \*. Den skolesøgende Discipels Nummer er sat i firkantet Parentes. De tre Linier i V, VI og

VII Klasse (svarende til 1ste, 2den og 3die Gymnasieklasse) betegnes ved (ks), (ns) og (mn), henholdsvis for den klassisk-sproglige, den nysproglige og den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

---

### VII Klasse.

1. Børge H. Dan (Konsul D., Nakskov), f. 28. April 1898 (mn.).
2. Erik Holtved (Postmester H., Humble), f. 21. Juni 1899 (mn)
3. Hugo L. Jensen (Skovrider J., Holsteinborg, Rude), f. 24. April 1897 (ks).
4. Johannes A. Jørgensen (afd. Købmand J.), f. 30. Maj 1898 (mn).
5. Birger T. V. D. Møller (afd. Professor M.), f. 17. Juli 1898 (ks).
6. Otto Rathsack (Stedfader: Fabriksassistent Galle, Aalborg), f. 14. Juli 1896 (ns).
7. Christian D. F. Reventlow (Redaktør R., Sjøalt, Ørkelljunga, Sverrig), f. 4. April 1898 (ns).
8. Erik Schrader (fhv. Godsejer S., Skullerupgaard, Herlufmagle), f. 27. Juli 1898 (ks).
9. Erik P. Vinther (Lærer V., Vejlø, Næstved), f. 18. Febr. 1898 (ns).

### VI Klasse.

1. Erik Aarup (Købmand A., Næstved), f. 27. Jan. 1898 (ns).
2. Tage Andersen (Inspektør, Løjtnant A., Mariager), f. 4. Marts 1899 (mn).
3. Erik C. Boas (Købmand B., Stubbekøbing), f. 29. Oktbr. 1899 (mn).

4. C. Holten F. Castenschiold (Telegrafist C., Gøteborg), f. 6. Marts 1899 (ns).
5. Wilhelm S. Christens (Apoteker C., Næstved), f. 23. Marts 1899 (mn).
6. Erik Damgaard (Sagfører D., Haslev), f. 22. Juli 1898 (ks).
7. Kai H. Hastrup (Godsforvalter H., Ourupgaard, Nykøbing F.), f. 15. April 1899 (mn).
8. Tage Helms (Overlæge H., Sanatoriet ved Nakkebølle Fjord, Pejrup), f. 12. Febr. 1898 (mn).
9. Kristian Jensen (Gaardejer J., Allerslev), f. 14. Jan. 1899 (ks).
10. Hans Emil M. Klem (Tandlæge K., Rudkøbing), f. 8. April 1900 (ns).
11. Kaj B. Larsen (Ingeniør L., København), f. 23. Novbr. 1899 (mn).
12. F. Anton Milo (Læge M., Anholt), f. 25. April 1899 (ns).
13. Aage Nyeborg (fhv. Sognepræst N., København), f. 1. Septbr. 1899 (mn).
14. Venzel S. E. Ollendorff (Forpagter O., Marienhøj, Storehedinge), f. 28. Novbr. 1898 (ns).
15. Niels E. Stage (Sognepræst S., Kullerup, Lamdrup), f. 19. Maj 1898 (ks).
16. Tage Stensler (afd. Forpagter S.), f. 15. Maj 1899 (mn).
17. Hilmar A. Ødum (Lærer Ø., Næstved), f. 26. Jan. 1900 (mn).

### V Klasse.

1. Niels K. Baden (Førstelærer B., Glumsø), f. 24. Jan. 1900 (ns).

2. Lejf E. F. N. Berg (Redaktør B., København), f. 20. Jan. 1900 (ns).
3. Tage J. Brammer (kgl. Skovrider B., Klampenborg), f. 12. Aug. 1899 (mn).
4. Knud Holtved (Broder til Nr. 2 i VII Kl.), f. 10. Aug. 1901 (mn).
5. Georg H. Jerichow (Godsinspektør J., Gram Slot, Gramby, Slesvig), f. 12. Juli 1899 (mn).
6. Christian C. Jørgensen (Broder til Nr. 4 i VII Kl.), f. 31. Aug. 1900 (mn).
7. Herman J. Milo (Broder til Nr. 12 i VI Kl.), f. 24. Jan. 1901 (mn).
8. Jørgen Mygind (afd. Premierløjtnant M.), f. 15. Juli 1900 (mn).
9. Asgeir F. J. Riis (afd. Læge R.), f. 16. Jan. 1899 (ns).
10. Ejner Rischel (Driftsbestyrer R., Kallehave), f. 15. Aug. 1900 (mn).
11. Knud N. Schørring (Borgmester S., Nykøbing S.), f. 13. Oktbr. 1900 (ns).
12. Kaj O. Storm Nielsen (Læge S. N., Terslev, Haslev), f. 4. April 1899 (ns).
13. Poul Sørensen (Skovfoged S., Moseby, Horbelev), f. 19. Oktbr. 1899 (mn).

#### IV Klasse.

1. Knud Aarup (Broder til Nr. 1 i VI Kl.), f. 24. Decbr. 1901.
2. Haagen Wahl Asmussen (Grosserer A., Ottawa, Canada), f. 2. Septbr. 1901.
- 3\*. Luja A. Balslev (Sognepræst B., Kvislemark), f. 9. Aug. 1901.

4. Westy Beckett (Musæumsdirektør, Dr. phil B. Gentofte), f. 19. Juni 1901.
5. M. Eyvind Q. Bjørn (Marinemaler B., New York), f. 28. Jan. 1902.
6. Kaj Y. Eide (Herredsfuldsmægtig E., Brædstrup), f. 21. Juni 1901.
7. Tage v. Ellbrecht (Kontorchef E., København), f. 24. Oktbr. 1901.
8. Hilmer H. Fensbøl (Lærer F. Ringkøbing), f. 27. Marts 1901.
9. Svend I. Hansen (Sognepræst H., Testrup, Haslev), f. 28. Jan. 1901.
10. Carl M. T. Haxthausen (Forstassistent, Baron H., Dragøbyhus, Jægerspris), f. 25. Septbr. 1901.
11. Erik M. Hedemann, (Oberstløjtnant H., Næstved), f. 4. Marts 1901.
12. Erling J. Jantzen (afd. cand. jur. J.), f. 21. Maj 1900.
13. Erik S. Krarup (Amtsfuldmægtig K., Lille Næstved), f. 28. April 1901.
14. Erik Lassen (Provst L., Vejlø, Næstved), f. 1. Oktbr. 1901.
15. F. Otto V. Lawaetz (Forpagter L., Holmegaard, Olstrup), f. 20. Marts 1901.
16. Ove P. J. Lunn (Ingeniør L., Aggersvold, Jyderup), f. 18. Juli 1901.
17. Erik V. Mikkelsen (afd. Mægler M.), f. 12. Oktbr. 1901.
18. Frits G. G. Mynster (Sognepræst M., Marvede, Hyllinge), f. 20. Oktbr. 1901.
19. Ebbe de Neergaard (Oberstløjtnant de N., København), f. 30. Marts 1901.
20. Andreas P. Rohde (Direktør R., Kallundborg), f. 31. Aug. 1901.

21. Helge Rosenørn (Intendant R., København), f. 24. Febr. 1901.
22. Ejvind V. J. Wegener (Forretningsfører W., København), f. 9. Decbr. 1901.

### III Klasse

1. Bjørn Bird (Ingeniør B., Calera, Chile), f. 5. Marts 1903.
2. Vagn Erik Brammer (Broder til Nr. 3 i V Kl.), f. 4. Oktbr. 1902.
3. Knud J. M. Glente (Læge G., Glostrup), f. 3. Jan. 1903.
4. Knud B. Gottlieb (Postmester G., Nakskov), f. 15. Juni 1901.
5. K. Preben J. Gøth (Urmager G., Skjelskør), f. 5. Juli 1902.
6. H. Jørgen W. Jensen (Direktør J., Hobro), f. 18. Febr. 1902.
7. Peter A. Jerichow (Broder til Nr. 5 i V Kl.), f. 20. April 1901.
8. Carsten F. Jespersen (Klosterforvalter J., Vemmetofte), f. 10. Juni 1902.
9. Knud F. Jungersen (åfd. Læge J.), f. 5. Aug 1902.
10. Otto Kirstein (Læge K., København), f. 27. Septbr. 1901.
- [11]. Helmer Mørch (Overlærer M., Herlufsholm), f. 5. April 1902.
12. J. Christian S. P. S. Nandrup (Konsul N., Næstved), f. 1. Juli 1902.
13. Emil A. Olsen (Maskinmester O., Næstved), f. 26. Marts 1902.
14. Kai W. F. Poulsen (Godsforvalter P., Godthaab, Faxe), f. 26. Septbr. 1901.

15. Henrik N. Rosenvinge (Fabrikant R., København), f. 23. Oktbr. 1901.
16. Mogens J. Schaumburg-Müller (Læge S.-M., Køge), f. 13. Maj 1902.
17. Gustav O'H. Schultz (Borgmester S., Stubbe-købing), f. 19. April 1902.
18. Kai Stage (Broder til Nr. 15 i VI Kl.), f. 29. April 1902.
19. Christian B. Velschou (Godsforvalter V., Corse-litze, Egebjerg), f. 27. Febr. 1902.

## II Klasse.

1. Poul M. L. V. Brenøe (afd. Grosserer B.), f. 16. Oktbr. 1902.
2. Hakon Christens (Broder til Nr. 5 i VI Kl.), f. 9. Maj 1903.
3. Caspar Christiansen (Klosterlæge C., Vemmetofte), f. 5. Aug. 1903.
4. Steen A. Frølich Nielsen (Bankdirektør F. N., Køge), f. 30. April 1903.
- 5\*. Viggo A. M. Glente (Broder til Nr. 3 i III Kl.), f. 2. Juni 1904.
- 6\*. Lejf I. Hansen (Broder til Nr. 9 i IV Kl.), f. 20. Marts 1903.
7. Eyvind A. Ibsen (Direktør I., Næstved), f. 27. Aug. 1902.
8. Knud J. Jensenius (Godsforvalter J., Glumse), f. 1. Febr. 1903.
9. Mogens E. Kirstein (Broder til Nr. 10 i III Kl.), f. 26. Decbr. 1902.
10. Otto C. Lacoppidan (Forpagter L., Strandegaard, Vindbyholt), f. 9. Novbr. 1903.
- 11\*. C. F. Mogens Lerche (Købmand L., Slagelse), f. 31. Marts 1903.

12. Edvard Møller (Ingeniør M., København), f. 10. Oktbr. 1902.
13. S. Jørgen Ove-Petersen (afd. Distriktslæge O.-P.), f. 16. Juni 1902.
14. Axel Rischel (Broder til Nr. 10 i V Kl.), f. 6. Aug. 1903.
15. Lejf B. K. Rosenthal (Professor R., København), f. 19. Septbr. 1902.
16. August V. Wille (Læge W., Semarang, Java), f. 27. Juli 1901.
17. Knud Østerbye (Læge Ø., Frederiksværk), f. 20. Decbr. 1902.

### I Klasse:

- 1\*. Thorkil Dam (afd. Overretssagfører D.), f. 3. Marts 1904.
- 2\*. Jørgen C. B. Dreyer (Postmester D., Faaborg), f. 28. Septbr. 1903.
- 3\*. Kjeld C. Hage (Overlæge H., Næstved), f. 30. Jan. 1905.
- 4\*. Karl Ole E. Hansen (Sagfører H., Skjelskør), f. 1. Novbr. 1904.
- 5\*. Erik R. Henningsen (afd. Etatsraad H.), f. 21. Oktbr. 1903.
- 6\*. Preben R. Henningsen (Broder til Nr. 5), f. 27. Oktbr. 1904.
- 7\*. Knud H. C. Jensen (Broder til Nr. 6 i III Kl.), f. 18. Aug. 1904.
- 8\*. Johan Gotfred S. Krarup (Broder til Nr. 13 i IV Kl.), f. 10. Maj 1904.
- 9\*. Ole Lausen (Købmand L., Nykøbing S.), f. 27. Febr. 1904.
- 10\*. Christian Riis (Tandlæge R., Hobro), f. 14. Febr. 1904.



Det aarlige Kontingent for en Discipel paa Herlufsholm er i de 4 nederste Klasser 800 Kroner, i de 3 øverste 1000 Kr. Kontingentet er Vederlag for Undervisning, Bolig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdomstilfælde Lægehjælp og Medicin (for saa vidt han behandles paa Herlufsholm). Som skolesøgende Disciple optages kun Sønner af Stiftelsens paa Herlufsholm boende Embedsmænd.

Anmeldelser om Aspiranter til de Pladser, der bliver ledige ved Slutningen af Skoleaaret, stiles til Stiftelsens Forstander, Gehejmekonferensraad, Lensbaron *Reedtz-Thott*, og indsendes til Kontorchef i Kultusministeriet *Glahn*, Parallelvej 2, Klampenborg, inden Udgangen af Maj Maaned. Der maa deri opgives, hvad Aspiranten har læst, og hvilken Klasse han forberedes til. Daabs- og Vaccinationsattest samt Vidnesbyrd fra den Skole eller de Lærere, som hidtil har ledet Aspirantens Undervisning, indsendes sammen med Anmeldelsen. Til Vejledning ved Aspiranters Forberedelse udgiver Skolen i Oktober Maaned hvert Aar en Undervisningsplan for de lavere Klasser, der faas ved Henvendelse til Rektor. Ny Disciple optages fortrinsvis i de to nederste Klasser. Optagelse finder ikke Sted i Løbet af Skoleaaret.

Udmeldelse maa altid tilstilles Rektor inden Udgangen af den Maaned, hvori Discipelen skal forlade Skolen; for enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden den 1ste i en Maaned, maa denne Maaned's Kontingent betales. Udmeldelse i Sommerferien bør altsaa tilstilles Rektor inden Juli Maaned's Udgang.

## Undervisningen.

Herlufsholm Skole har alle Gymnasiets tre Linier, derimod ingen Realklasse.

Den daglige Undervisningstid er ialt 7 Lektioner („Timer“) paa 40 Minutter, adskilte ved 3 Frikvarterer paa 10 og 2 paa 15 Minutter. De 4 Lektioner er om Formiddagen fra 8 til 11<sup>15</sup>, de 3 om Eftermiddagen fra 3<sup>30</sup> til 5<sup>55</sup>.

### Fag- og Timefordeling.

Fagene har været fordelt saaledes:

		Ugentlig.
Rektor <i>Bache</i> : Engelsk i VI og VII.....	14	Timer
Overlærer <i>Petersen</i> : Matematik i Vm og VIm, Fysik i Vm, VIm og VIIIm.....	29	—
Overlærer <i>Jerntoft</i> : Gymnastik i alle Klasser, Latin i IV.....	27	—
Overlærer <i>Hammershaimb</i> : Regning i I, Fysik i II, III og IV, Vs, VIs og VIIIs, Kemi i Vm, VIm og VIIIm... ..	24	—
Overlærer <i>Mørch</i> : Fransk i VI og VII, Tysk i Vns, VIns, og VIIIns, fra November tillige Fransk i V.....	25 (30)	—
Adjunkt <i>Götzsche</i> : Historie i II, IV, V, VI og VII, Oldtidskundskab i VIns + m og VIIIns + m, Tysk i IV, Skriv- ning i I, II og III.....	28	—

Adjunkt <i>Ferdinand</i> : Naturfag i V, VI og VII, Naturhistorie i I, II, III og IV, Geografi i IV, Sløjd i I, II og III .	32	Ugentlig. Timer
Adjunkt <i>Michelsen</i> : Dansk i VII, Engelsk i V, Græsk i VI ks og (indtil November) i VII ks, Oldtidskundskab i VI ks, Geografi i I, II, og III . . . . .	30 (24)	—
Adjunkt <i>Bang</i> : Latin i VI ks, VI ns og VII ks, Oldtidskundskab i Vns + m, indtil November Fransk i V, fra November Græsk i VII ks. . . . .	21 (22)	—
Adjunkt <i>Willesen</i> : Matematik og Regning i II, III og IV, Matematik i Vs, VI s, VII s og VII m. . . . .	29	—
Adjunkt <i>Vinterberg</i> : Dansk i I og VI, Engelsk i II og III, Latin i V ns og VII ns . . . . .	27	—
Adjunkt <i>Fischer</i> : Dansk i V, Engelsk i I og IV, Tysk i II og III . . . . .	24	—
Adjunkt <i>Holdt</i> : Religion i I—IV, Dansk i II—IV, Historie i I og III. . . . .	27	—
Organist <i>Wiig</i> : Sang og Musik i alle Klasser . . . . .	28	—
Pastor <i>Schamby</i> : Religion i V, VI og VII	3	—
Tegnelærer <i>Essendrop</i> : Tegning i I—II	7	—

---

	VII			VI			V		IV	III	II	I
	ks	ns	mn	ks	ns	mn	ns	mn				
Religion . . . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Dansk . . . . .	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	6
Engelsk . . . . .	2	5	2	2	5	2	5	2	4	4	4	6
Tysk . . . . .		4			6		5		5	5	5	
Fransk . . . . .	5	5	5	5	5	5	5	5				
Historie . . . . .	5	5	5	4	4	4	4	4	2	3	2	3
Geografi . . . . .	2	2	3	1	1	3	2	3	2	2	2	3
Naturhistorie . . . . .									2	2	2	3
Latin . . . . .	6	4		6	3		4		5			
Græsk . . . . .	6			6								
Oldtidskundskab . . . . .		1	1	1	1	1	1	1				
Matematik og Regning . . . . .	2	2	6	2	2	7	2	7	7	6	4	5
Fysik . . . . .	1	1	7	2	2	7	2	8	2	2	3	
Skrivning . . . . .										1	1	2
Tegning . . . . .										2	3	2
Sløjd . . . . .										2	2	3
Sang . . . . .	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Gymnastik . . . . .	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	42	42	42	42	42	42	42	42	41	42	42	42

# Aarets Arbejde.

## Oversigt

over Skolens Arbejde fra August 1915 til Juli 1916.

### Religion.

- VII Kl. Gennemgaaet udvalgte Partier af Romerbrevet. Tidsbilleder og Personligheder fra nyere og nyeste Tids Kirkehistorie. Lejlighedsvis Samtale om Hovedstykker af den kristne Morallære.
- VI Kl. Apostlen Paulus' Liv og Gerning. Kirkelige Stormænd i Oldtid og Middelalder.
- V Kl. Gennemgaaet 3die Trosartikel. Orientering ang. den danske Folkekirke og kristne Samfund uden for Folkekirken.
- IV Kl. Træk af den evangeliske Missions Historie. Nogle Afsnit af Ricard: Kristus og hans Mænd.
- III Kl. Martensen og Paullis Bibelhistorie S. 140—154. Lidelseshistorien (efter Salmebogen). Matth. 24—25, Joh. 13 -17, Opstandelsesberetningerne og de 40 Dage (efter Testamentet). Apostlenes Gerninger. 11 Salmer.

- II Kl. Martensen og Paullis Bibelhist. S. 78—130.  
Lofts Lærebog 36—68 gennemgaaet.  
12 Salmer.
- I Kl. Martensen og Paullis Bibelhist. S. 1—79.  
Lofts Lærebog 1—35 gennemgaaet. 14  
Salmer.

### Dansk.

- VII Kl. K. Mortensen: Mindre dansk Litteratur-  
historie (2 Udg.) fra S. 174 Bogen ud.  
K. Mortensen: Litteratur-Udvalg II, første  
Halvbind S. 372—383, 386—398, 398—408,  
409—411, 414—417, 437—443, 445—447,  
450—453, 456—460, 461—499, 501—505,  
507—511, 512—516, 517—518, 527—530,  
535—537, 539—544, 554—556, 558—569;  
andet Halvbind S. 148—174, 200—203,  
210—17, 335, 337—339, 343—346, 349  
—350, 353—365, 379—383, 392—399.  
Poul Møller: En dansk Students Eventyr.  
H. Wergeland: Den engelske Lods. Carl  
Bagger: Min Broders Levned. Paludan-  
Müller: Danserinden, Abels Død og Kain.  
H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog S.  
27—38.  
H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie (3.  
Udg.). Læst den sproghistoriske Fremstil-  
ling og repeteret det Pensum, som opgives  
til Eksamen.  
Agerskov og Nørregaard: Svensk Læse-  
bog S. 38—49, 77—80, 130—131, 134  
—138, 144—147, 150—154.

I de to foregaaende Aar er læst:

Holberg: Erasmus Montanus. Wessel:  
Kærlighed uden Strømper. Oehlenschläger:  
Hakon Jarl. Væringerne i Miklagaard.  
J. L. Heiberg: En Sjæl efter Døden.  
Bjørnson: Synnøve Solbakken.

K. Mortensen: Mindre dansk Litteratur-  
historie S. 61—97, 105—160, 167—174.

K. Mortensen: Litteratur-Udvalg I S. 170  
—182, 188—234, 245—249, 259—292,  
328—336, II, 1. Halvbind, Side 136  
—164, 170—171, 174—175, 179—185,  
192—197, 199—228, 233—241 260  
—261, 264—272, 273—276, 333—353,  
354—357, 364—368; andet Halvbind  
S. 30—33, 34—36, 54—95.

H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog S.  
4—21.

H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie S.  
9—11, 26—42, 74—76, 78—89, 92—93,  
95—120.

Agerskov og Nørregaard: Svensk Læse-  
bog S. 1—20, 52—77, 95—103.

Til Studentereksamen opgives:

1) Erasmus Montanus. Kærlighed uden  
Strømper. Hakon Jarl. En dansk Students  
Eventyr.

2) K. Mortensens Litteratur-Udvalg I, S.  
245—249. II, første Halvbind, 136—157,  
161—164, 170—171, 174—175, 180—185,  
192—193, 206—224, 226—227, 233—241,  
264—272, 273—276, 337—343, 354—357,  
364—368, 375—379, 381—383, 386—388,  
398—408, 409—411, 414—417, 469—477,

501—505, 540—544, 558—566. II, andet Halvbind, S. 200—203, 337—339, 343—346, 354—357, 362—365, 379—383, 392—399.

3) K. Mortensens Litteraturhistorie (2. Udg.) S. 61—97, 105—160, 167—225, 237—267, 271—272, 278—292.

4) H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog S. 8—21.

5) H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie S. 26—34, 36—39, 41—42, 78—80, 92—93, 103—107, 115—120.

6) Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog S. 1—20, 77—80, 95—103, 130—131, 144—147, 150—154.

VI Kl. K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie S. 61—140.

K. Mortensen: II, 1ste Halvbind, S. 66—71, 136—157, 164—198, 206—225, 232—256, 258—261, 263—276, 277—297, 314—317, 329, 333—337, 339—342, 345—350, 362—363, 373—382, 383—399, 402—420, 421—422, 423—425, 428—430, 433—435, 437—443, 450—454, 456—467. II, 2det Halvbind, S. 54—65, 80—90, 109—113, 137—148, 168—174, 277—279.

Holberg: Den Stundesløse, Erasmus Montanus, Maskerade; Wessel: Kærlighed uden Strømper; Olaf Hansen: I Rungsted Kro; Poul Møller: Lægdsgaarden i Ølseby Magle og forskellige Digte; Blicher: Hosekræmmeren; Heiberg: En Sjæl efter Døden; Goldschmidt: Aurohmche Nattergal er læst.



H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie S. 1—94.

- V Kl. K. Mortensen: Litteraturudvalg S. 46—58, 74—83, 88—104, 170—303, 313—328, 340—377.

I Tilslutning hertil er læst og gennemgaaet for Klassen: C. Rosenberg: Træk af Livet paa Island i Fristats-Tiden. Dele af K. Mortensen: Nordisk Mytologi. Axel Olrik og Ida Falbe-Hansen: Danske Folkeviser I; B. Bjørnson: Arnljot Gelline; H. Hertz: Svend Dyrings Hus; Oehlensläger: Vanlunders Saga; H. Ibsen: Kongsemnerne; Oehlenschläger: Hakon Jarl.

K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie S. 1—38. *Svensk*. Agerskov og Nørregaard S. 5—38, 49—80, 107—118. *Oldnordisk*. Henrik Bertelsen: Oldnordisk Læsebog 1—13.

1 Stil hver tredje Uge.

- IV Kl. Langes Læsestykker. Oplæst for Klassen: Digte af Oehlenschläger; Stykker af Blicher; E Bindstouw; nogle Digte af og om Grundtvig; Hostrup: Genboerne og en Spurv i Tranedans; Stykker af Adam Homo.

De fleste af Klassens Disciple har læst og genfortalt en Novelle af Blicher.

Ca. 30 Stile, dels efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk, VI, dels Eksamensopgaver.

Svensk: P. Christensens Læsebog S. 56—102.

Til Eksamen opgives: Langes Læsestykker III, S. 34—40, 78—85, 137—146 og 170

—172, Langes Læsestykker IV, S. 18—27, 86—93, 100—102, 125—134, 146—154 og 164—179. Udenfor Læsebogen: Bauditz: Jordskælvet i Vindeby; Blicher: Hosekræmmeren; Drachmann: Flugten til Amerika; Ewald: Jordan og Kometen; Goldschmidt: Tømmerpladsen; Ibsen: Terje Vigen; Chr. Winther: Erik og Ellen; og som et større Digtværk: Hostrup: Genboerne.

Svensk: P. Christensens Læsebog S. 65—71, 75—85 og 87—102.

- III Kl. Til Læsning og Analyse er benyttet Langes Læsestykker III. For Klassen er læst: Heiberg: Nej og Emilies Hjertebanken; Hertz: Svend Dyrings Hus og nogle fortællende Digte; Eschricht: Hvorledes Børn lærer fremmede Sprog; Poul Møller: Stykker af „En dansk Students Eventyr“ og nogle fortællende Digte; Digte af Chr. Winther, Kaalund og H. C. Andersen; Goldschmidt: Jødefejden (af „En Jøde“), Tømmerpladsen, Den flyvende Post og En sær Rejse; Digte af Ploug, Hostrup og Richardt; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen og Soldaterløjer; Troels Lund: Mad og Drikke i 16. Aarh.; Schandorph: En behagelig Juleaften, Juleaften i Høsehuset; Drachmann: Flugten til Amerika og nogle Digte; J. P. Jacobsen: Svensken kommer og Ulrich Christians Død (af „Fru Marie Grubbe“); Ingerslev: Lille Sproglære § 64—79. P. Christensen: Svensk Læsebog for Mellemskolen S. 18—27 og 56—64.

I Reglen en Stil ugentlig efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk VI.

- II Kl. Til Læsning og Analyse er benyttet Langes Læsestykker II og Andersen og Vestergaard: Skriftlæsningsbog for Folkeskolen. Læst for Klassen: Stykker af Ingemanns Levnedsbog, et Par af Wessels komiske Fortællinger; Drachmann: Androkles og Løven, Ligprædiken og Den store Bjørns Endeligt; Budde: En Historie om en Drengs Vilje; nogle Smaafortællinger af Bauditz; Drachmann: Flugten til Amerika.

Ingerslev: Lille dansk Sproglære § 21—63.

En à to ugentlige Stile efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk V.

- I Kl. Til Læsning og Analyse er benyttet Langes Læsestykker I og Borchsenius og Winkel Horns Danske Læsestykker I. For Klassen er læst: Molbech: Ambrosius; Hostrup: Genboerne; forskellige Eventyr af C. Ewald og H. C. Andersen. Ingerslev: Lille dansk Sproglære. To Stile ugentlig efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk IV. En Del Digte lært udenad.

#### Engelsk.

- VII Kl. (ns.) Shakespeare: The Merchant of Venice. Thackeray: Rebecca Sharp and the Crawleys (Eng. Forff. f. Gymn. 6b). Dickens: A Tale of two Cities (v. Velhagen & Klasing) Side 90—172. Modern English Plays and Dialogues (Eng. Forff. f. Gymn. 1.) Selv-

stændig læst: Dickens: David Copperfield Kap. 1--20. Eksamenspensumet repeteret.

Ad. Hansens Stiløvelser fra Stk. 111 ud. En Stil om Ugen, de's Oversættelse, dels Genfortælling.

I de foregaaende Aar har Klassen læst: Bruun: The Historical Reader. Macaulay: Biographical Essays (Goldsmith og Johnson). Brekke og Western: Eng. Forff. for det sprogl.-hist. Gymnasiums 1. Kl. S. 1--87. Dickens: A Tale of two Cities, forfra til Side 90. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's.

Til Eksamen opgives: Bruun: Historical Reader S. 116--176. Thackeray: Rebecca Sharp S. 3--41. Shakespeare: The Merchant of Venice, 4. og 5. Akt. Ad. Hansen: Eng. Digtere I S. 12--24, 28--34, 68--71.

VII Kl. (ks + mn). Dickens: A Tale of two Cities (ved Velhagen & Klasing). Brekke og Western: Engelske Forff. for det sprogl.-hist. Gymnasiums 2. og 3. Kl. S. 9--18, 31--66, 125--149. Som Grundlag for Prøven i Talefærdighed opgives Short Stories II S. 62--113.

VI Kl. (ns). Bruun: The Historical Reader S. 164--220. Ad. Hansen: Engelske Digtere I og II. Macaulay: Biographical Essays (Goldsmith og Johnson). Repeteret The Histor. Reader forfra til S. 81.

Ad. Hansens Stiløvelser Stk. 51--110, dels mundtligt, dels skriftligt gennemgaaet. Skriftlige Genfortællingsøvelser paa Klassetavlen.

VI Kl. (ks + mn). Jøspersen: England and America Reader S. 164—220. Modern English Plays and Dialogues (Eng. Forff. f. Gymn. I) S. 26—40. Hope: The Prisoner of Zenda.

V Kl. Hele Klassen: Modern English Plays and Dialogues v. G. Bruun (Eng. Forff. f. Gymn., 1).

Den nysproglige Linie desuden: The Dickens Reader v. Stigaard (Eng. Forff. for Gymnasiet, 4). Brekke og Western: Engelske Forfattere for Gymnasiets 1ste Klasse S 1—62. Ad. Hansens Stiløvelser Stk. 1—35 er gennemgaaet skriftligt. Nogle Genfortællingsøvelser.

IV Kl. T. B. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's (Regnar Knudsens Udgave) S. 1—117. Joh. Lund: Engelsk Grammatik. Resten af Reed: St. Dominic's gennemlæst extempore. 2 à 3 Stile om Maanedens.

III Kl. Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Mellemkolen S. 40—150 (Bogen ud). Taleøvelse i Tilknytning til Teksten. Otto Madsen og J. Grønbæk: Øvelser til Oversættelse paa Engelsk er benyttet.

II Kl. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk S. 42—144 (Bogen ud). Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Mellemkolen S. 1—47.

I Kl. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk S. 1—49 (Forskolen og af II indtil Stk. XVIII) og S. 95—128 (Dansk Tekst med Noter). Mundlig Indøvelse af Grammatik i Tilslutning til Bogens Tekst. En Del af Stykkerne skrevet som Stil paa Klassen.

## Tysk.

VII Kl. (ns). Deutschland II, Stk. 18—20, 22—23, 25—26, 28—29, 32, 34. W. Jensen: Magister Timotheus. Vibæk u. Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer, S. 7—80 benyttet til Taleøvelser. Kursorisk: P. Heyse: L' Arrabiata; G. Keller: Die arme Baronin; Hans Hopfen: Trudel's Ball.

Repetition af det opgivne Pensum (se nedenfor). Vibæks Sproglære for Gymnasiet § 141—ud. Wychgram: Literaturgeschichte S. 75—117. Skrevet over 30 Stile (Genfortælling og Oversættelse).

I de to foregaaende Aar har Klassen gennemgaaet Goethe: Faust I i Østergaards Udvalg, Schillerbuch S. 39—101, 112—162.. Deutschland II Stk. 1, 3, 5—6, 8—10, 12—17, 21, 24, 30. Freytag: Die Journalisten, Ludwig: Zwischen Himmel und Erde; Sudermann: Frau Sorge.

Til Eksamen opgives: Faust S. 63—158, Magister Timotheus. Som Grundlag for Samtaleprøven: Umgangssprache S. 7—21, 45—80.

VI Kl. (ns). Goethes Faust I i Østergaards Udvalg. Deutschland II Stk. 8, 10, 12. Nogle Ballader af Schiller. Kursorisk: Wolzogen: Die Kinder der Exzellenz S. 43—ud. Sudermann: Frau Sorge, ca. 100 Sider. Umgangssprache S. 7—88. Vibæks Sproglære for Gymnasiet til § 214. Omtrent 40 Stile (Genfortælling og Oversættelse).

- V Kl. (ns). Deutschland II Stk. 1, 3, 6, 10, 17, 21, 24. Umgangssprache S. 7—44. Kursorisk: Wilbrandt: Novellen aus der Heimat. — Benyttet Kapers Stiløvelser for Mellemlklasserne og Vibæks Sproglære for Gymnasiet til § 32. Omtrent 25 Stile (Genfortælling og Oversættelse).
- IV Kl. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen Stk. 86—109 og Side 132—229. Reincke: Tysk Grammatik. Ompteda: Der Major u. a. Erz. (Wiesbadener Volksbücher).
- III Kl. Reincke: Tysk Begynderbog S. 99—120. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen S. 3—49 og S. 63—92. Reincke: Tysk Grammatik. En Del af Udfyldningsstykkerne brugt som Stil.
- II Kl. Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog S. 1—100 med Indøvelse af Grammatik.

#### Fransk.

- VII Kl. Holbecks historiske Læsestykker S 110—127 og 42—94. Glahns Lectures variées II—IV. Oluf Nielsens Grammatik.  
I de 10 foregaaende Aar er læst Jespersen og Stigaards Begynderbog: Jules Verne: Le tour du monde en 80 jours (Velh. & Klasing). Holbecks Læsestykker S. 107—110 og 128—170.
- VI Kl. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog S 101—110. Lectures variées II—III. Holbecks Læsestykker S. 107—170. Oluf Nielsens Grammatik.

- V Kl. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog til S. 100. Verberne efter Oluf Nielsens Grammatik.

### Historie.

- VII Kl. P. Munch: Verdenshistorie II fra den franske Revolution; Joh. Ottosen: Nordens Historie fra 1800 (de foregaaende Afsnit af Historien er gennemgaaet i de to foregaaende Skoleaar). Samfundskundskab efter Munchs Lærebog.

Til Eksamen opgives: Den nyere Historie 1500—1648 og Tiden efter 1789, Nordens Historie efter 1766 og Samfundskundskab efter Munchs Lærebog S. 1—70 og 124—165.

- VI Kl. Munchs Verdenshistorie II til den franske Revolution. Ottosen: Nordens Historie til 1800.

- V Kl. Munch og Müller: Verdenshistorie I og II.  
IV Kl. L. Schmidts Lærebog II fra den franske Revolution.

- III Kl. Ejler Møllers Lærebog S. 162—201 og repeteret S. 1—201.

- II Kl. L. Schmidts Lærebog I fra Side 108. Ingeborg Nielsen: Nordiske Gudesagn. Nogle Sagaer efter Lefolii.

- I. Kl. L. Schmidts Lærebog I S. 1—130.

### Geografi.

- VII Kl. (ks + ns). I dette Aar er der ikke læst Geografi. Tidligere (i V Kl.) har Klassen gen-



nemgaaet: Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier, I S. 169—241. Tegning af et Kort over Jordens Plantebælter.

VII Kl. (mn) har intet læst i dette Skoleaar. I de to foregaaende Skoleaar er læst: M. Vahl: Geografi for Gymnasiet S. 135—269.

V Kl. (ks + ns). Naturkundskab I S. 169—241.

V Kl. (mn). M. Vahl: Geografi for Gymnasiet S. 135—269.

IV Kl. C. C. Christensen: Geografi for Mellem-skolen: Havet, Europa.

III Kl. C. C. Christensen: Geografi for Mellem-skolen II.: Afrika, Australien, Amerika og Verdenshavene.

II Kl. Efter C. C. Christensens Geografi I og II er læst: Middelhavet, Sydeuropa og Asien.

I Kl. C. C. Christensens Geografi I S. 3—78.

#### Naturhistorie.

VII Kl. (ks + ns). P. Heegaard, M. Vahl og A. Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier, II Del genlæst. Vilh. Rasmussen: Biologi for Gymnasiet med Forbigaaelser. W. Johannsen: Artikler om Udviklingslæren i „Frem“s Aarbog.

I V og VI Kl. er læst: Naturkundskab II.

VII Kl. (mn). A. Krogh: Fysiologi for Gymnasiet. Vilh. Rasmussen: Biologi med Forbigaaelser. W. Johannsen: Artikler om Udviklingslæren i „Frem“s Aarbog.

I de to foregaaende Aar er læst: V. Madsen og Bøving-Petersen: Geologi I og II. I Forbindelse med mikroskopiske Øvelser er gennemgaaet Typer af lavere og højere Planters Bygning.

Til Eksamen opgives: Fysiologi og alm. Naturhistorie.

VI Kl. (ks + ns). Naturkundskab II, S. 37—118.

VI Kl. (mn). Kr. Simonsen: Biologi S. 28—50. Mikroskopiske Øvelser. V. Madsen og Bøving-Petersen: Geologi I og II.

V Kl. (ks + ns). Naturkundskab II S. 1—24.

V Kl. (mn). Kr. Simonsen: Biologi S. 1—28.

IV Kl. V. Balslev og P. Andersen: Zoologi for Mellemskolen: Pattedyr og Mennesket.

Kr. Simonsen og V. Balslev: Botanik for Mellemskolen, Hæfte IV; Hæfte III: Græsser; Realklassehæftet: Rakletræer, Lyngfamilien, græsagtige Familier. Vandplantefamilier med Benyttelse af E. Tryde: Skoleflora.

III Kl. V. Balslev og P. Andersen: Zoologi for Mellemskolen: Insekter fra Honningbi og Resten af Leddyr, Bløddyr, Orme, Straaledyr. Kr. Simonsen og Vilh. Balslev: Botanik for Mellemskolen, Hæfte III, samt Realklassehæftet: Viol-, Storkenæb-, Surkløver-, Stenfrugt-, Rosen-, Æble-, Natlys-, Nat-skygge-, Maskeblomst-, Rublad-, Læbeblomst- og Nældefamilierne. Hæfte I og II: Planter hørende til de nævnte Familier.

II Kl. V. Balslev og P. Andersen: Zoologi for Mellemskolen: Fugle fra Kragen, Krybdyr, Padder, Fiske.

Botanik: Hæfte II; Realklassehæftet: Ærteblomst-, Skærmpolante-, Nellike- og Kurveblomstfamilienne. Plantebestemmelse med Benyttelse af Rasmussen: Lille Flora.

I Kl. V. Balslev og P. Andersen: Zoologi for Mellemkolen: Pattedyr, Fugle til Kragen. Botanik: Hæfte I.

#### Latin.

VII Kl. (ks). Cicero: Epist. ad fam. IV, 5, 6. V, 13—15. VII, 5. XIV, 1—5, 7, 11, 12, 15, 18, 20. XVI, 1, 5, 6, 9, 11, 12, 14, 15, 21. Epist. ad Atticum III, 9, 10, 13, 19, 22, 26. Epist. ad Quintum fr. II, 12. Livius: 23. Bog, Kap. 21—49. Horats: Oder I, 1. II, 7, 17. III, 30. IV, 7, 11, 13. Breve I, 1, 2, 5, 6, 7, 9—11, 16—18, 20. Ovid: Tristia I, 3. IV, 10. Repeteret Eksamenspensummet. Litteraturhistorie efter Rafn. 1 Version ugentlig.

I de to foregaaende Aar er læst: Cæsar: De bello Gallico III—V. Cicero: Pro Sexto Roscio Kap. 1—20; De imperio Cn. Pompei. Livius: 23. Bog, Kap. 1—21. Horats: Satirer I, 9; II, 5. Oder I, 9, 13, 14, 20, 22, 27, 30, 33, 34, 37, 38; II, 1, 3, 4, 6, 8, 10, 14, 16, 18, 20; III, 1, 7, 9. Ovid: Tristia III, 10; Remedia amoris V. 169—199. Phædrus: I, 3, 4, 5, 8, 12, 13, 21, 24; II, 4, 8; III, 7; IV, 3, 4, 9, 10, 22; V, 2.

Til Eksamen opgives: Cæsar: De bello Gallico V Bog. Cicero: De imperio Cn. Pompei. Epist. ad fam. IV, 5—6; XIV, 1—5, 7, 11, 12, 15, 18, 20. Livius 23. Bog, Kap. 1—10. Horats: Satirer I, 9. Oder I, 9, 13, 14, 20, 22, 27, 30, 33, 34, 37, 38; II, 3, 4, 6—8, 10, 16, 18; III, 9, 30; IV, 11, 13. Breve I, 6, 7, 20. Ovid: Tristia I, 3; IV, 10.

VII Kl. (ns). Østergaard: Latinsk Læsebog for første Gymnasieklasse S. 1—31; Cæsar: De bello Gallico V Bog. Ovids Metamorphoses: Cadmus og Pyramus og Thisbe.

I de foregaaende Aar er læst: Cæsar: De bello Gallico III og IV; Cicero: Pro Sexto Roscio Amerino § 1—40; Udvalgte Stykker af latinske Forfattere fra Middelalderen og den nyere Tid: I Afdeling, Middelalderlige Forfattere S. 11—18, 53—60, 79—83. II Afdeling, Udvalgte Stykker af Holberg S. 1—19.

Til Eksamen opgives: Cæsar: De bello Gallico V Bog; Cicero: Pro Sexto Roscio § 20—40; Udvalgte Stykker af Holberg S. 1—19; Udvalgte Stykker af middelalderlige Forfattere S. 11—18, 53—60.

VI Kl. (ks). Cicero: De imperio Cn. Pompei. Livius: 23. Bog. Horats: Satirer I, 9; II 5; Oder I, 2, 9, 20, 22, 27, 37, 38; II, 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 14, 16, 18; III, 1, 8, 22; IV, 11, 13. Ovid: Trist. I, 2, 1—62, 3; III, 10; IV, 10. Phædrus: I, 1, 3, 4, 5, 8, 12, 13, 21, 24; II, 4, 8; III 7; IV, 3.

I Aarets sidste Halvdel er skrevet 1 Version ugentlig, tidligere i Reglen 1 hver 14. Dag.

VI Kl. (ns). Cæsar: De bello Gallico 3. Bog. Gertz: Middelalderlige lat. Forfattere S. 1—10, 11—118 8,—23, 36—44, 44—53, 60—68, —8388, 105—106. Omtrent 25 S. af Middelalderlige lat. Forff. er repeteret.

V Kl. (ns). Cæsar: De bello Gallico I og III. Østergaard: Latinsk Læsebog for første Gymnasieklasse S. 1—31.

IV Kl. Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog: S. 1—42. Til Eksamen opgives S. 22—42.

#### Græsk.

VII Kl. (ks). Iliaden 6. Sang. Odysseen 9. Sang, Vers 1—460. Hudes græske Elementar-bog II S. 58—66. Platon: Apologien og Kriton.

I de to foregaaende Aar er læst: Iliaden 1. Sang. Odysseen 1, 3, 5, V. 282—493, 6. Hudes græske Elementar-bog II S. 1—58. Herodot i Levys Udvalg, S. 1—35, 46—57.

Til Eksamen opgives: Iliaden 6. Sang. Odysseen 3, 5, 282—493, 6, 9, 1—460. Herodot S. 1—35. Xenophon S. 28—32, 59—66. Platon: Apologien.

Desuden er i Oversættelse læst: Herodots første Bog (med enkelte Forbigaaelser). Sophokles: Antigone (overs. af Niels Møller). Aristophanes: Fuglene (overs. af Koch). Platons Phaidon (i Gertz's Oversættelse).

- VI Kl. Hudes Elementarbog II S. 41—66. Herodot i Levys Udvalg S. 57—94. Odysseen 1. og 3. Sang, 5. Sang Vers 282—493, samt 6. Sang. Benyttet Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntaks.

#### Oldtidskundskab.

- VII Kl. (ns + m) Kunsthistorie efter Sechers Lærebog med Illustrationer hos Luckenbach. Platons Apologi (ov. Gertz), Ciceros Tale for det maniliske Lovforslag. Nogle Digte af Horats.

I de to foregaaende Skoleaar har Klassen læst nogle Sange af Odysseen (3106 Vers), Brudstykker af Herodot og Thukydid i Borchsenius og Winkel Horns græske Læsestykker. Aischylos: Perserne, Sofokles: Kong Oidipus, Mytologi efter Biering, Litteraturhistorie i Foredrag.

Til Eksamen opgives: Odysseen 6. 7. 9. 10. 12. Sang. Sophokles: Kong Oidipus (ov. Thor Lange), Platon: Apologien, Borchsenius og Winkel Horns Græske Læsestykker S. 226—273. Ciceros Tale for det maniliske Lovforslag.

- VI Kl. (ks). Herodots 1. Bog v. Chr. Thomsen. Sophokles: Antigone (v. Thor Lange). Aristophanes: Fuglene (v. Koch). Paabegyndt Læsning af Kunsthistorien med Benyttelse af Sechers Kunsthistorie og Luckenbachs Billedværk.
- VI Kl. (ns + m). Herodots 1. Bog ved Chr. Thomsen. Aischylos: Perserne (ov. N. V. Dorph).

Sophokles: Antigone (ov. Thor Lange) og nogle Stykker af Sechers græske Kunst-historie.

V Kl. (ns + mn). Den ægæiske Kultur er gennem-gaaet med Benyttelse af Luckenbachs Kunst und Geschichte I og andre Billeder. Homers Iliade I. 6. og 9. Sang; af 23. Sang er læst Brudstykker. Læsningen af Odysseen er paabegyndt (Østergaards Udvalg). Enkelte Afsnit af Mythologien er gennem-gaaet mundtlig.

#### Matematik og Regning.

VII (ks + ns). T. Bonnesen: Matematik for de sprog-lige Gymnasier fra S. 86 Bogen ud. Det øvrige af Bogen er læst i de foregaaende Klasser.

Til Eksamen opgives efter Anordning af 1. Decbr. 1906: Aritmetik og Algebra Stk. 1, 2, 4 og 8; Geometri Stk. 2, 3, 5 og 6.

VII (mn). I de tre sidste Klasser er læst: T. Bonnesen I, II og III samt C. Juels Stereometri.

I det sidste Skoleaar er læst: Bonnesen II Side 79—138, Bonnesen III samt Keglesnit efter Juels Stereometri.

Til Eksamen opgives efter Anordning af 1. Decbr. 1906: Aritmetik og Algebra Stk. 1, 2, 4, 5, 12, 13, Stereometri, Analytisk Plangeometri: Parabel, Ellipse og Hyperbel, Infinitesimalregning.

VI Kl. (ks + ns). Bonnesen: Matematik for de sprog-lige Gymnasier, S. 26—52 og 72—105.

- VI Kl. (mn) C. Hansens Trigonometri, Stereometri og analytisk Geometri til Ellipse.
- V Kl. (ks + ns). Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for de sproglige Linier, S. 1—42. Jul. Petersen: Geometri for de sproglige Linier, S. 1—30.
- V Kl. (mn). C. Hansens Aritmetik og Geometri. Begyndt paa Trigonometrien.
- IV Kl. Jul. Petersens Geometri for Mellemskolen (1911) 10. Kap. Bogen ud. Repeteret fra Side 41 Bogen ud. Jul. Petersens Aritmetik for Mellemskolen (1911) Side 75 Bogen ud. Repeteret fra Side 57 Bogen ud. Regning efter Pedersen og Røtting II: Arealer, Rumfang og blandede Opgaver.
- III Kl. Jul. Petersens Geometri for Mellemskolen (1911): 8—10 Kap. Repeteret forfra. Jul. Petersens Aritmetik for Mellemskolen (1911) S. 1—75 (Potens). Regning efter Pedersen og Røtting II: Værdipapirer og Ligninger.
- II Kl. Jul. Petersens Geometri for Mellemskolen (1911) til 7. Kap. Pedersen og Røtting: Regnebog I S. 70 Bogen ud.
- I Kl. Pedersens og Røttings Regnebog for Mellemskolen I forfra til S. 95.

#### Naturlære.

- VII Kl. (ks + ns). Repeteret det i Gymnasiet læste Pensum.
- VII Kl. (mn). Disciplene har i de sidste tre Aar læst Petersen og Forchhammers mekaniske Fysik



og Astronomi, Petersens Elektricitetslære, Lyslære og Varmelære.

I dette Aar er der læst: Mek. Fysik fra Bevægelseslæren og Astronomi.

Til Eksamen opgives: Hele Varmelæren og hele Læren om elektrisk Strøm. Læren om de faste Legemers Bevægelse. Inertiens Lov og Kræfters S sammensætning, Arbejde, Potentiel Energi, Luftarternes Tilstandsligning, Mariottes Lov, Gay-Lussac's Lov, Luftarternes Vægtfylde, Blanding og Diffusion. Vedhængning, Sammenhængskraft, Haarrørvirkning, Opløsningers Forhold.

Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet S. 124 Bogen ud med Forbigaaelser. Repereret de vigtigste Afsnit af Gymnasiets Pensum.

Til Eksamen opgives: S. 1—54, 59—79, 87—107.

VI Kl. (ks + ns). Varmelære efter Sundorpha Fysik for Realklassen og Elektricitetslære efter Sundorpha Fysik for Realklassen.

VI Kl. (mn) Petersens Elektricitetslære og Lyslære. Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet S. 79—124.

V Kl. (ks + ns). Heegaard: Astronomi for Gymnasiets sproglige Linier.

V Kl. (mn). Petersens og Forchhammers Mekanisk Fysik indtil Bevægelse, Varmelæren, Begyndelsen af Elektricitetslæren. Kemi: Jul. Petersens Kemi for Gymnasiet forfra til Kulhydrater.

IV Kl. Sundorpha Lærebog i Fysik for Mellemskolen II, Jul. Petersen: Kemi for Mellemskolen, repeteret fra Baser Bogen ud.

- III Kl. Sundorphs Lærebog i Fysik for Mellem-skolen I Elektricitet. Jul. Petersen: Kemi for Mellem-skolen fra Baser Bogen ud.
- II Kl. Sundorphs Lærebog i Fysik for Mellem-skolen I forfra til Elektricitet. Jul. Petersen: Kemi for Mellem-skolen til Baser.

#### Skrivning.

- III Kl. Jørgensens eller Larsens Skrivehefter. Afskrivning efter Lærerens Forskrift paa Klasses tavlen.
- II Kl. Larsens Skrivehefter 5—8.
- I Kl. Larsens Skrivehefter 5—6.

#### Tegning.

I Kl. har i de fire første Maaneder tegnet efter Tegneinspektør Andersens Vægtavler. I den følgende Del af Skoleaaret er der tegnet efter lette fritstaaende Genstande. II Kl. har fortsat Øvelserne fra det foregaaende Aar. Senere paa Aaret har de fleste i Klassen naaet at tegne efter udstoppede Fugle, sværere fritstaaende Modeller og lettere Gibsfigurer. III Kl.: Fortsættelse fra de foregaaende Aar. De dygtigste i Klassen har tegnet efter vanskeligere Gibs- og Kalipastafigurer. Enkelte af de fremmeligste Elever har, naar Vejret tillod det, tegnet i det frie efter Naturen.

#### Sang og Musik.

Med Undtagelse af IV Klasse har hver Klasse haft 2 ugentlige Timer i Sang (herunder Øvelser i Tonedannelse og Nodelæsning), hvoraf en har været

Sammensangstime. Der er i Aarets Løb, foruden enstemmige Sange, indøvet trestemmig Sang i Gymnasiet. IV Klasse har kun haft 1 ugentlig Time og har ikke deltaget i S sammensangen. 5 Disciple af de øverste Klasser har været fritagne for Sang. 24 Disciple har faaet Musikundervisning, 13 i Piano, 9 i Violin og 2 i Violoncel.

#### Sløjd.

I I, II og III Klasse er Arbejderne udførte efter Tegning eller Model ved Klasseundervisning. I Sommerhalvaaret anvendes Timerne til Havearbejde.

#### Skolehaven.

I Skolehaven, hvor der i Foraaret 1916 er 70 Disciple, som har Jordstykker til Dyrkning i Fritiden, arbejder III og II Klasse 2 Timer og I Klasse 3 Timer ugentlig i Skoletiden fra 1. April til 1. November. Arbejdet bestaar dels i Vedligeholdelse af Gangene, dels i Dyrkning af en Del almindelige Køkkenurter: Asparges, Rabarber, Artiskok, Kaal, Tomater m. m., samt enaarige Prydplanter. Hver af de nævnte Klasser har sit Jordstykke at dyrke i Fællesskab, til Dels fordelte paa Hold, dog saaledes, at hver Discipel saar og passer sine Planter, som kan blive hans Ejendom. Varmebedene benyttes til Tiltrækning af Blomster og Køkkenhaveplanter. Saavidt muligt dyrkes Planter, som passer til vedkommende Klasses Pensum i Botanik.

#### Gymnastik og Sport.

Gymnastiktimerne har som sædvanlig i Tiden fra Midten af Oktober indtil Slutningen af April været anvendt til Øvelser i Gymnastiksalen; den øvrige Del

af Aaret til Øvelser dels paa Sportspladsen — Fodbold, Cricket — dels til Svømning; de 3 øverste Klasser har haft Øvelser i Salon-Riffelskydning i Gymnastiksalen; de to øverste tillige Riffelskydning paa Skydebanen.

Gymnastikpræmier er tildelte: Hugo Jensen, Otto Rathsack, Erik Holtved og Erik Schrader, alle af VII Kl.

Ved Udgangen af forrige Skoleaar var alle Disciple Svømmere, ca.  $\frac{2}{3}$  Frisvømmere.

VII og VI Kl. har dannet et Hold i 4 af de 5 ugentlige Timer og haft 1 Time hver for sig. V og IV ligedan; III Kl. har dannet et Hold for sig; II og I Kl. ligeledes et Hold.

Følgende Sportskampe har været afholdt i Aarets Løb:

1) Cricketkamp i September mellem Disciplene af IV Kl. indbyrdes; de af Skolen udsatte Præmier tilfaldt E. Bjørn, O. Lawaetz og H. Rosenørn.

2) Fodboldkamp paa Herlufsholm 31. Oktober 1915 med Næstved Idrætsklub; Kampen uafgjort: 1 Maal mod 1.

3) Fodboldkamp i Haslev 14. Novbr. 1915 med Disciple fra Haslev Kostskole; Herlufsholm sejrede med 2 Maal mod 1.

4) Fodboldkamp paa Herlufsholm 30. April 1916 med Disciple fra Haslev Kostskole; Herlufsholm sejrede med 9 Maal mod 1.

5) Fodboldkamp paa Herlufsholm den 7. Maj med Disciple fra Sorø Akademi; Kampen uafgjort: 1 Maal mod 1.

6) Fodboldkamp paa Herlufsholm den 14. Maj med Næstved Idrætsklub; Herlovianerne sejrede med 4 Maal mod 1.

## Andre Meddelelser

Den 14. Januar, Herluf Trolles Fødselsdag, fejredes i Hovedtrækkene paa sædvanlig Maade, men det, at det i Aar var 400 Aars Dagen for Herluf Trolles Fødsel, bevirkede, at Dagen fik et noget festligere Præg end ellers.

Højtideligheden om Morgenen i Kirken blev lige som Festen i Maj f. A. indledet med Afsyngelsen af Herluf Trolles Oversættelse af Te Deum. Derefter talte, i Pastor Schambys Fraværelse, Provst F. Munck fra Ordrup, en af Skolens gamle Disciple og Søn af Stedets tidligere Præst, smukt og varmt om Dagens Minder. Efter at Verset „Her bøje vi os stille ned“ var sunget, gik Skolens Lærere og Disciple, saaledes som det har været Skik i flere Aar, i Procession forbi Herluf Trolles og Birgitte Gjoes Sarkofag, og Højtideligheden sluttedes med Afsyngelse af Sangen „Herre, hvor stort er dit hellige Navn“, som i en længere Aarrække er blevet sunget ved denne Lejlighed.

Ved Festen om Aftenen overrakte der alle Deltagerne ved Ankomsten til Erindring om Dagen en efter Tegning af Professor Hans Tegner forfærdiget Sølvnaal med Herluf Trolles Navnetræk og Aarstallene 1516 og 1916 og Sløjfe med Farverne i Herluf Trolles Vaaben. Efter at alle var samlede, begav man sig til Festsalen, hvor Rektor i et kort Foredrag fremdrog Mindet om Herluf Trolles Liv og Personlighed, og derefter følgende Kantate blev afsunget.

## Melodi af Rubinstein: Aller Berge Gipfel . . .

Over alle Sletter  
 sænkes Natten ned.  
 I de dybe Nætter  
 toner Evighed  
 Mod det tavse Fjerne  
 stiger Tro og Haab.  
 Nattens stille Stjerne  
 bringer Dybets Daab.

## Svensk Folkemelodi: Du gamla, du fria . . .

Du Stund, som af Nætternes Dyb kaldte frem  
 et Værn for alt værgeløst i Tiden,  
 en Stjerne du skabte af Skumringens Skød,  
 en Sol, som har bestandig straalet siden.

Der leger en sommerlig Sol over Hav  
 med Guld af de Borge, Bølgen bygger.  
 Da stiger fra Havet en Herre i Land —  
 men i hans Hjerte skælver Dødens Skygger.

Her strider forgæves den haardeste Haand —  
 dog se! han i Knæ tør Døden kue!  
 Han presser sit Sværd mod det svidende Saar.  
 Saa staar han rank og stille i sin Stue.

Hun staar ved hans Side, hun læser hans Smil,  
 da bæres tilbage begges Tanker.  
 Af Fortiden fødes en Fremtidens Tro,  
 og Haabet bryder alle Tvivlens Skranker.

Han ved, disse Uger har Døden i Gem;  
 men aldrig han fører bitter Klage.  
 Sit Liv har han levet, ham bragtes Trøstens Maal:  
 hver frodig Evnes Frugt fra Daadens Dage.

Han stævned til Strid, og sit Liv gav han hen  
 for Konge og Fædrelandets Hæder.  
 „Hvi ejer jeg Gods eller bærer ædelt Navn,  
 og hvortil disse tunge gyldne Kæder!“

Han gav af sit Hjerte, han tjente til Tarv  
 for Frihed og fromme Tankers Fremme.  
 Han gav til os Unge en Gave af Gavn,  
 en Skoles stille Værn for Aandens Stemme.

En Skole sprang frem af hint Skumringens Skød,  
 et Værn for alt viljefast i Tiden.  
 O Stund, som af Nætternes Dyb kaldte frem  
 hin Sol, som har bestandig straalet siden.

---

Melodi af Weyse. Af Reformationskantaten:  
 Stjernen stod paa Nattens Himmel . . .

U nge Dreng, din Ryg du ranker,  
 og dit Øjes aabne Rund  
 hilses af en Højtidsstund  
 under Lys af stærke Tanker.  
 Lyset varligt løfter dig,  
 søger dybt dit Væsens Baner,  
 til dit Hjerte dunkelt aner  
 svundne Tiders Sæd i sig.

Se dig tankefuld tilbage  
 mod saa heltebaaren Hu,  
 kend den fine, stille Blu  
 hos hans moderlige Mage.  
 Aldrig nogen Modets Magt,  
 ej saa blide, fromme Sukke  
 om saa dansk en Herres Vugge  
 skabte sig saa ædel Vagt.

Se dig frem fra dette Stade  
 gennem fire hundred Aar:  
 ingen Evnes Kim forgaar,  
 spire vil de spæde Blade.  
 Alle stille Stjerners Glans  
 bæres hid ad dunkle Baner —  
 i vort Hjertes Skælven aner  
 vi en dæmpet Klang af hans!

---

Melodi af Rubinstein: Aller Berge Gipfel . . .

A lle gode Tanker  
 kan slet ikke dø,  
 førend bedre Tanker  
 gror af deres Frø . . .  
 Over alle Sletter  
 sænkes Natten ned.  
 I de dybe Nætter  
 toner Evighed.

M. W.

---



Ved Maaltidet under det efterfølgende Bal talte Hs. Exc. Forstanderen for Herluf Trolles og Birgitte Gjoes Minde efter Afsyngelsen af G. Rodes Sang („Den rige Ridder sad med sin Hustru i Hal“) fra 300 Aars Festen i 1865.

---

Den 20. Januar udbrød der tidlig om Morgenen Ildløs i Avlsgaarden, hvor Kostalden i Løbet af ganske kort Tid stod fuldstændig i Flamme. Ved denne Lejlighed, ligesom ved den begyndende Ildløs i Skolebygningen i 1914, kom det af Direktør Falck organiserede Brandkorps af de større Disciple til fortrinlig Nytte.

---

Det kan naturligvis ikke undgaas, at der paa et Sted som Herlufsholm nu og da optræder smitsomme Sygdomme, og i de fleste Tilfælde kan der ikke i den Anledning rettes Bebrejdelser mod nogen, seiv om det bagefter nogenlunde sikkert kan paavises, hvem det er, der har bragt Sygdommen hertil, naar der nemlig ikke forud har været Grund til at nære Mistanke om, at der var Smittefare til Stede. Men paa den anden Side skal ikke blot Skolen gøre, hvad der staar i dens Magt, for at forebygge Indførelsen og begrænse Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, men den maa bestemt kræve, at alle vedkommende gør det samme, og det ikke blot, naar det gælder farligere Sygdomme som Difteritis og Skarlagensfeber, men ogsaa lige over for de mindre farlige som Faaresyge, Mæslinger o. lign. Naar saaledes en Discipel i en Ferie har været i sit Hjem, og der der har været en eller anden smitsom Sygdom, eller han paa anden Maade vides at have været udsat for

Smitte, maa Skolen kræve, at der tilstilles den Meddelelse inden Feriens Slutning, og at vedkommende ikke vender tilbage hertil, før Rektor har givet sit Samtykke.

---

Et af Undervisningsministeriet under 5. Maj 1916 udsendt Cirkulære indeholder bl. a. følgende:

Da det maa anses som meget vigtigt, at den legemlige Udvikling gaar jævnsides med den aandelige, og at den begrænsede Tid, som Skolen kan anvende til den legemlige Udvikling, ikke indskrænkes for nogle Elevers Vedkommende ved ugrundede Fritagelser, skal man indskærpe, at det nøje maa paases, at ingen Elev fritages for at deltage i Gymnastikundervisningen eller i de derhen hørende Øvelser, uden at Nødvendigheden heraf er godtgjort ved Attest fra en Læge. Dog kan en Elev, i Henhold til skriftligt fremsat Ønske fra Hjemmet, af Helbredshensyn fritages, helt eller delvis, for Deltagelse i Legemsøvelser i enkelte Timer, dog ikke udover 1 Uge.

Skolen maa paase, at de Fritagelser, der er begrundede i forbigaaende Forhold, ikke udstrækkes over længere Tid, end Lægeattesten angiver.

Denne skal udstedes paa en særlig dertil indrettet Blanket. Blanketten udleveres fra Skolen.

---

## Stipendierne.

I Skoleaaret 1915—1916 har Fripladserne og Skolens andre Stipendier været uddelt saaledes:

Stiftelsens Fripladser (fuldstændig Fritagelse for Kontingent): *E. Vinther, E. Schrader, Aa. Nyeberg, H. Ødum, T. Stensler, Kr. Jensen, K. Hastrup, V. Ollendorff, K. B. Larsen, K. Holtved, G. Rischel, E. Lassen, E. Bjørn.*

De Resenske Fripladser: *E. Holtved og B. Møller.*

Den Rønnenkampske Friplads: *G. Jerichow.*

Den Oxholmske Friplads: *B. Dan.*

Stiftelsens halve Fripladser: *C. Reventlow, O. Rathsack, H. Jensen, H. E. Klem, E. Damgaard, N. Stage, W. Christens, A. Milo, H. Castenschiold, A. Riis, P. Sørensen, N. Baden, O. Lawaetz, S. Hansen, E. Neergaard, K. Aarup, H. Fensbøl.*

To halve Rønnenkampske Fripladser: *T. Andersen og V. E. Brammer.*

De Meyerske Eksamenspræmier (60 Kr.): *K. Holtved og E. Lassen.*

Stiftelsens to Universitetsstipendier: stud. med. *J. Spøhr* og stud. jur. *G. Rosenstand.*

Det grevelig Moltkeske Skolestipendium for kgl. Embedsmænds Sønner (Kr. 52,50 halvaarlig): *Aa. Nyeberg, K. Holtved, J. Mygind og K. Schjørring.*

Det grevelig Moltkeske Universitetsstipendium tildeltes for December Termin 1915 og Juni Termin 1916 stud. jur. *H. Lütken* og stud. jur. *S. Bærentsen*, hver med 105 Kr. halvaarlig.

Det Oxholmske Universitetsstipendium tildeltes for December Termin 1915 og Juni Termin 1916 stud. med. *K. Wium* med 150 Kr. for hver Termin.

Overlærer *Albert Leths Legat* (bortgives af Herlovianersamfundet): stud. theol. *O. F. Lütken*.

*P. E. Rosenørns Legat* (Kr. 82,66): *P. Sørensen*.

*A. V. Brorsons Mindelegat* (35 Kr. halvaarlig): *H. W. Asmussen*.

*H. B. Melchiors Mindelegat* (35 Kr. halvaarlig): *W. Beckett*.

*B. N. Kyndes Legater* Nr. 2 og 4 (20 Kr.): *E. Bjørn*.

Provst *H. L. Lunds Legat* (100 Kr. halvaarlig): *A. Riis*.

*O. D. Sick og Hustrus Legat* (40 Kr. halvaarlig) tildeltes for Juni og December Termin 1915 og Juni Termin 1916 *C. Haxthausen*.

Det Moltkeske Rejsestipendiums Fond beløb sig ved Udgangen af 1915 til Kr. 988,47.

Rejsestipendiet for Herlovianere er blevet tildelt cand. theol. *Fr. Schrøder* med 1200 Kr.

Det Rønnenkampske Boglegat er indtil videre tillagt Askov Højskole.

---

Under 14. August 1915 har Forstanderen tilskrevet Rektor saaledes:

Ved Herlufsholms Ordinans af 30. Marts 1567 bestemtes det, at 42 Disciple skulde nyde fri Undervisning og Kost m. v. paa Skolen.

Skolens økonomiske Forhold har imidlertid i Størstedelen af den Tid, i hvilken den har bestaaet, ikke tilladt Efterkommelsen af denne Ordinarsens Bestemmelse, men jeg har nu anset Øjeblikket for kommet til atter at lade Bestemmelsen ske Fyldest, hvilket vil ske paa den Maade, at der herefter uddeles 4 hele Fripladser om Aaret mere end i det foregaaende Aar, indtil Tallet 42 — heri indbefattet de 2 Resenske Fripladser — er naaet.

Som Regel ville saa mange hele Fripladser blive delte, at der fremkommer omtrent lige mange hele og halve Fripladser hvert Aar.

Ved Bortgivelsen saavel af de omtalte 42 Fripladser som af den Rønnenkampske og den Oxholmske Friplads vil der som hidtil blive set mere paa, at en Discipel ved Begavelse, Lyst og Flid egner sig til Studering, og paa at hans gode Opførsel gør ham værdig til Friplads, end paa hans Forældres Vilkaar og Trang til Lettelse i Betalingen af Kontingentet. Som hidtil vil der fordres mindst 2 Aars Ophold paa Skolen som Betingelse for at komme i Betragtning ved Uddeling af Fripladserne.

Ansøgninger om Fripladser maa indgives til Forstanderen inden 1. August, og Friplads tilstaas som hidtil kun for et Aar ad Gangen, men fremtidig betragtes en Ansøgning som gentaget for hvert Aar, vedkommende Discipel søger Skolen, og den hidtil forlangte aarlige Gentagelse af Ansøgningen bortfalder saaledes.

Da det i Sammenhæng med den herved trufne Bestemmelse om Fripladsernes Forøgelse maa anses for naturligt, at Kontingentet for de betalende Disciple sættes op i Lighed med, hvad der betales i andre Kostskoler, fastsættes det aarlige Kontingent for nyindtræ-

dende Disciple herved til 800 Kr. i de 4 nederste Klasser, og til 1000 Kr. i de 3 øverste Klasser, dog at der, naar flere Brødre samtidig ere Disciple paa Skolen, kun betales fuldt Kontingent for de to yngste af dem, medens der for den eller de ældste betales halvt Kontingent.

*Reedtz-Thott.*

---

## De videnskabelige Samlinger.

### Skolebiblioteket.

Siden Maj Maaned f. A. er Biblioteket blevet forøget med følgende Bøger, der er ordnet efter det System, der følges i „Katalog over Herlufsholms Skoles Bogsamling 1882“. De med † mærkede er tilsendt Skolen fra Ministeriet; \* betegner Gaver fra private.

### Videnskabs-Selskabers og Akademiers Skrifter.

† Oversigt over Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1914. Kbh. 1914—15. Fig. Tvl.

### Literære og kritiske Tidsskrifter.

Edda. Nordisk Tidsskrift for Litteraturforskning. Redig. af G. Gran. Krist. 1915—16.

### Tidsskrifter af blandet Indhold.

Revue des deux mondes. 5. période. Paris 1915—16.

The Strand Magazine. London 1915—16. Fig. Portr.

Deutsche Rundschau. Herausgeg. von Bruno Hake. Berlin 1915—16.

Tilskueren. Redig. af P. Levin. Kbh. 1915—16. Fig.

Gads danske Magasin. Redig. af H. Boesgaard. Kbh. 1915—16. Fig. Portr.

\* Maanedts-Magasinet. Redig. af O. Høpfner. Kbh. 1915—16. Fig. Portr.

Ugens Tilskuer. Redig. af Har. Nielsen. Kbh. 1915—16. Fol.

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri. Utg. af Letterstedtska föreningen. Redig af O. Montelius. Stockh. 1915—16. Fig.

## Aviser.

- Berlingske polit. og Avertissementstidende. Redig. af *Chr. Gulmann* og *S. Poulsen*. Kbh. 1915—16. Fol. Fig. Portr.
- Flensborg Avis. Udg. af *M. Jessen*, f. *Fibiger*. Flensborg 1915—16. Fol. Fig. Portr.

## Theologi.

- Teologisk Tidsskrift, redig. af *J. O. Andersen* og *F. E. Torm*. 3. Række. Kbh. 1915.
- Dansk Kirketidende, udg. af *J. P. Bang*. Kbh. 1915. 4. (Afsluttet).
- \* *Krarup, O. Chr.*, Auswahl Pseudo-Davidischer Psalmen. Kbh. 1909.

- Bibel-Haandbog til det gamle Testamente, udg. af *H. P. Hansen*. 6.—8. H. Kbh. 1914 15. (Slutning)
- Michelet, S.*, Fra Mose til Profeterne. Krist. 1915.
- Ohrt, F.*, Israels Profeter. 6 populære Foredrag. Kbh. 1915.

- Nielsen, Fr.*, Kirkehistorie. 2. Bd. 17. H. Kbh. 1916.
- Brandrud, A.*, Den kristne Kirkes Historie. Et Grundrids. Krist. 1915. Fig. Portr.
- \* *Haar, H.*, og *J. Nørregaard*, Kirkehistoriske Læsestykker. 1. Oldtid og Middelalder. Kbh. 1915.
- Jørgensen, Joh.*, Den hellige Katerina af Siena. Kbh. 1915. Tvl.

- Dansk Missions-Blad. Redig. af *J. Nyholm*. Kbh. 1915—16. Fig. Portr.
- Nordisk Missions-Tidsskrift. 3. Række. Udg. af *F. Munck*. Aarhus 1915—16.
- Santalen. Redig. af *J. Baklund* og *M. A. Waaler*. Krist. 1915—16. Fig. Portr.
- Billeder fra Østerland. Udg. paa Foranledning af Østerlandsmissionen. Kbh. 1916. Fig. Portr.
- Clausen, E.*, Billeder af Nutidens Israel. 2. Opl. Aarhus 1915. Fig.
- Visby-Petersen, Thora*, Sol over Zion. Kbh. 1915. Fig.
- Fries, K.*, John R. Mott, en Leder af Verdensbevægelser. Forkortet Oversætt. ved *S. Madsen*. Kbh. 1915. Fig. Portr.



*Krarup, F. C.*, Livsforstaaelse. Kristelig Troserkendelse fremstillet i Sammenhæng. Kbh. 1915.

*Martensen-Larsen, H.*, Stjernehimlens store Problemer. Kbh. 1915. Tvl.

---

\* *Børnenes Salmebog*. 85 Salmer og Sange, udvalgte til Brug i Forberedelsesskolen af *E. Schmidt*. Kbh. 1915.

---

*Pontoppidan, M.*, Teologiske Breve til min Gudsøn. Kbh. 1915.

*Assessor Vilhelm*, Paradisets Have. De unge Hjem tilegnet. Udg. af *G. Engberg*. Kbh. 1915.

*Larsen, L. P.*, Bøn. Kbh. 1915.

*Ricard, O.*, Prædikener til Kirkeaaet. I. Vinter og Vaar. II. Sommer og Høst 2. Opl. Kbh. 1915. 2 Bd.

#### Jurisprudents.

Samling af Love og Anordninger m. m. for Aaret 1914. Afdel. B. 1.—2. H. Kbh.

— — for Aaret 1915. Afdel. A. 4.—9. H. Kbh.

— — for Aaret 1916. Afdel. A. 1. H. Kbh.

*Bruun, V.*, Retsreformen. En kort Fremstilling af dens Betydning og Indhold. Kbh. 1916.

\* *Hennings, P.*, Nogle Bemærkninger om Retsbeskyttelsen for Slægtsnavne i Danmark. Særtryk af „Personalhistorisk Tidsskrift.“ VI. Bd. 2. H. Kbh. 1915.

#### Philosophi.

\* *Helms, P.*, Nyplatoniske Lærdomme om Sjælen. Psykolog. Studier over Plotin. Kbh. 1915.

† *Norvin, W.*, Olympiodoros fra Alexandria og hans Commentar til Platons Phaidon. Kbh. 1915.

*Cavling, V.*, Ludvig Feilberg og hans Levelære. Kbh. 1915. Fig. Portr.

*Høffding, H.*, Den store Humor. En psykologisk Studie. Kbh. 1916.

† *Rubin, E.*, Synsoplevede Figurer. Studier i psykologisk Analyse. I. Kbh. 1915. Tvl.

#### Pædagogik.

Vor Ungdom. Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning. Udg. af pædag. Selskab ved *N. Bang*. Kbh. 1915—16.

---

*Swett Marden, O.*, Glæde — Magt — Overflod. Overs. af *Anna Grabow*. 3. Opl. Kbh. 1915. Forf. Portr.

- \* *Fischer J.*, Projektionsapparatet og dets Anvendelse i Skolen. Kbh. 1913. Fig.

---

*Larsen, J.*, Bidrag til den danske Folkeundervisnings og Folkeskoles Historie 1536—1784. Kbh. 1916.

† Meddelelser ang. de højere Almenskoler i Danmark for Skoleåret 1913—14. Udg. af *A. P. Weis*. Kbh. 1915. 4.

† Indbydelsesskrifter til de off. Eksaminer i danske Skoler 1915. 42 Bd.

*Hasselager, A. K.*, Herlufsholm 1865—1915. Næstved 1915. Tvl.

---

† Indbydelsesskrifter til de off. Eksaminer i svenske Skoler 1915. 93 Bd. 4. samt 60 Bd. 8.

---

*Langkilde, H. P.*, Oversigt over engelsk Skolevæsens Udvikling og nuværende Ordning. Kbh. 1916.

---

† Alfabet. Sagregister til Aarbøgerne for Københ.'s Universitet, Kommunitetet og den polyt. Læreanstalt for de akad. Aar 1907—10. Kbh. 1915. 4.

† Betænkning, afgiven af Kommissionen til Overvejelse af Spørgsmaalet om Adgang til Univers. for Dimittender fra Niels Brocks Handelsskole. Kbh. 1915. 4.

#### Statsvidenskaberne.

*Kant, J.*, Den evige Fred. Overs. av. *F. Bajer*. Krist. 1916.

---

Nationaløkonomisk Tidsskrift. Udg. af Nationaløkon. Forenings Bestyrelse. Redig. af *E. Cohn*. Kbh. 1915—16.

---

† *Rubow, A.*, Renteforhold i Danmark i Tidsrummet fra Reformationen til Chr. V.'s danske Lov. Kbh. 1914.

† *Pedersen, J.*, Om et Livsforsikringselskabs Økonomi. Kbh. 1915.

\* *Munch, P.*, Lærebog i Samfundskundskab. 7. Oplag. 1915.

\* — —, Mindre Lærebog i Samfundskundskab. 5. Oplag. 1915.

\* *Rubow, A.*, og *Chr. Thorsen*, Samfundslære for Handelskoler, Gymnasier og Ungdomsskoler. Kbh. 1916.

#### Æstetik.

*Nielsen, Har.*, Vej og Sti. Æstetiske Afhandlinger. Kbh. 1916.

† *Bonnichsen, J. Chr.*, Metriske Studier over ældre tyske Versformer. Kbh. 1915.

#### Musik.

*Aarsbo, J.*, Fra den danske Musiks Historie. 2. Udg. Kbh. 1915. Fig. Portr.

#### Kunst.

*Erslev, Anna*, Billedkunstens Mestre. Renæssance med en Indledning om Oldtidens og Middelalderens Kunst. Kbh. 1915. Fig. Portr.

*Lexow, E.*, Stilfølelse og Stilformer. En hist. Oversigt. Krist. 1915. Fig.

\* Kunstmuseets Aarskrift. II. Kbh. 1915. 4. Fig. Tvl.

#### Lægevidenskab.

Dansk Sundhedstidende. Redig. af *C. Lorentzen*. Kbh. 1915—16. Fig.

*Helweg, H.*, Sindssygeværnsnets Udvikling i Danmark. Kbh. 1915. Portr.

#### De matematiske Videnskaber.

Nyt Tidsskrift for Matematik. Redig. af *C. Juel* og *V. Trier*. A og B. Kbh. 1915.

*Bohr, H.*, og *J. Møllerup*, Lærebog i matematisk Analyse. Kbh. 1915. 4. Fig. (hektograferet).

*Salmon, G.*, Vorlesungen über die Algebra der linearen Transformationen. Deutsch bearbeitet von *W. Fiedler*. 2. Aufl. Lpz. 1877.

\* *Pihl Hansen, H. J.*, og *L. Ring*, Regnebog for Mellemskolen. Kbh. 1915—16. 2 Bd. Fig.

\* *Hjelmstev, J.*, Elementær Geometri. I. Kbh. 1916. Fig.  
— —, Geometriske Eksperimenter. Kbh. 1913. Fig.

#### Physik.

Fysisk Tidsskrift. Udg. af Selsk. for Naturlærens Udbredelse. Redig. af *H. M. Hansen* og *E. S. Johansen*. Kbh. 1915—16. Fig. Portr.

\* *Sundorph, Th.*, Elektricitet og Magnetisme for Gymnasiet. Kbh. 1915. Fig.

---

† *Ryd, V. H.*, Bidrag til Bestemmelsen af meteorologiske Elementers Perioder. Kbh. 1915.

#### Chemi.

† *Estrup, K.*, Studier over Elektrolytokklusion. Kbh. 1915. Fig.

## Naturhistorie.

- \* Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i København. Udg. af Selskabets Bestyrelse. Kbh. 1849—1904. 52 D. i 46 Bd. Fig. Tvl. (Gave fra Fru Traustedt).
- Fra Naturens Værksted. Populært Tidsskrift for Naturvidenskab. Redig. af *W. Dreyer*. Kbh. 1915—16. Fig. Tvl.
- † *Johannsen, W.*, Falske Analogier med Henblik paa Lighed, Slægtskab, Arv, Tradition og Udvikling. Universitetet i Rektoratsaaret 1913—14. Kbh. 1914.

- 
- Danmarks Fauna. 18. *J. C. Nielsen* og *K. Henriksen*, Træ- og Blad-Hvæpse. Kbh. 1915. Fig. Tvl.
- Billeder af dansk Fugleliv, fotograferet i Naturen af *R. Christensen*. Med Tekst af *A. Ditlevsen*. III. Skovfugle. Kbh. 1915.
- Bergsøe, V.*, Fra Mark og Skov. Billeder af Insekternes Liv i ny Bearbejdelse ved *C. Wesenberg-Lund*. 1, 1. Insekternes Bygning. 1, 2. Insekternes Forhold til Mennesket. Kbh. 1915. Fig. Tvl. Forf. Portr.
- Fabre, J. H.*, Skik og Brug hos Insekterne. Overs. af *W. Dreyer*. Kbh. 1916. Tvl.

- 
- Jensen, C.*, Danmarks Mosser. I. Hepaticales, Anthocerotales og Sphagnales. Kbh. 1915. Fig.
- † *Petersen, H. E.*, Indledende Studier over Polymorphismen hos *Anthriscus silvestris* (L.) Hoffm. Kbh. 1914. Fig. Tvl.
- Hegi, G.*, Illustrierte Flora von Mittel-Europa. 37. Lief. samt 6. Bd. 8. Lief. München 1915—16. Fig. Tvl.

- 
- † Danmarks geologiske Undersøgelse. II. Række. Nr. 26 og 28. III. Række. Nr. 8 12. Kbh. 1913—15. Fig. Tvl.

## Geographi og Rejser.

- Petermanns Mitteilungen*. Herausgeg. von *P. Langhans*. Gotha 1915—16. 4. Fig. Tvl. Kort.
- Geografisk Tidsskrift. Redig. af *O. Olufsen*. Kbh. 1915—16. 4. Fig. Kort.
- \* *Lyngø, V.*, og *Th. N. Skibsted*, Nyt dansk Skole-Atlas. Revideret Udgave. Kbh. 1916. 4.

- 
- Janssen, Borge*, Montenegros Himmel. Minder fra Montenegro og Albanien. Kbh. 1916. Portr.

- Thomsen, M.*, Længst mod Vest — Billeder og Oplevelser. Kbh. 1915. Fig. Kort.  
*Poulsen, K.*, Breve fra det Fjerne. Kbh. 1915.

### Historie.

- Feilberg, H. F.*, Skabelsessagn og Flodsagn. Kbh. 1915.  
 † *Heiberg, J. L.*, Liv og Død i græsk Belysning. Kbh. 1915. Fig.  
 † *Andersen, Dines*, Livet efter Døden. Studier over de ældste indiske Begravelses-Ritualer. Universitetet i Rektoratsaaret 1914—1915. Kbh. 1915.  
*Lehmann, F.*, Buddha, hans Lære og dens Gærning. 2. forøg. og ændrede Udg. Kbh. 1915.

- 
- \* *Munch, P.*, Lærebog i Verdenshistorie for Gymnasier, højere Pigeskoler, Seminarier og Højskoler. I. Oldtiden. II. Midtaldertiden. III. Den nyere Tid. 3. Oplag ved *P. Munch* og *Th. A. Müller*. Kbh. 1915—16. 3 Bd. Fig. Kort. Portr.  
 \* *Møller, H. L.*, Lærebog i Historie for Gymnasiet. II. Almindelig Historie fra Reformationen til Nutiden. Kbh. 1915. Kort.

- 
- \* *Schmidt, L.*, Lærebog i Oldtidens Historie. 1. Halvdel. Orienten og Grækenland. Kbh. 1915. Fig.  
*Ræder, A.*, Fra Keisertidens Rom. Krist. 1915.

- 
- Kongeriget Belgien. Diplomatisk Korrespondance vedrør. Krigen 1914—15. II Kbh. 1915. 4.  
 Tysk Hvidbog. Belgiske Aktstykker. Indberetninger fra de belgiske Gesandter til Udenrigsministeren i Bryssel. Kbh. 1915. 4.  
 —. Den belgiske Folkekrig og dens folkeretsstridige Førelse. Kbh. 1915. 4.  
 —. Aktstykker ang. Krigens Udbrud. Kbh. 1915. 4.  
 —. Russiske Troppers Rædselsgerninger mod tyske Borgere og tyske Krigsfanger. Kbh. 1915. 4.  
 Østrig-Ungarsk Rødbog. Diplomatiske Aktstykker fra Krigens Forhistorie 1914. Kbh. 1915.  
*de Gerlache de Gomery*, Landet, som ikke vil dø. Belgien og Belgierne under Krigen. Krist. 1915. Fig. Portr.  
*Jørgensen, Joh.*, Klokke Roland. Kbh. 1915. Tvl.  
 \* *Bedier, J.*, Comment l'Allemagne essaye de justifier ses crimes. Paris. U. A.  
 —, Tyske Soldater-Dagbøger. Nye Kendsgerninger om Tyskerenes Forbrydelser. Overs. af *A. Broe*. Kbh. 1915.

- , Tyskernes Forbrydelser i Følge tyske Vidnesbyrd. Overs. ved *K. Frost*. Paris 1915.
- Weiss, A.*, Tysklands Krænkelser af Belgiens og Luxemburgs Neutralitet. Overs. ved *J. Lind*. Paris 1915.
- Beretning om de i Belgien begaaede Krænkelser af Folkeretten, med Uddrag af Kardinal Mercier's Hyrdebrev. Kbh. 1915.
- Toynbee, A. J.*, Polens Ødelæggelse. Overs. af *O. Wadsted*. Kbh. 1916.
- Durkheim, E.*, og *E. Denis*, Hvem har villet Krigen? Overs. ved *Hj. Hansen*. Paris 1915.
- \* *Andler, Ch.*, Pangermanismen. Dens tyske Ekspansionsplaner i Verden. Overs. af *E. Lübschitz*. Paris 1916.
- \* *Doumergue, É.*, L'empire de la Kultur. I. La création, la tentation, la chute. II. La faute et le châtement. Alençon. U. A.
- \* —, Le droit et la force d'après les manuels des etats-majors allemand et français. I. Le droit. II. La force. Alençon. U. A.
- \* *Jullian, C.*, La tradition française. Alençon. U. A.
- The Times history of the war. 38.—88. part. London 1915—16. Fig. Kort. Portr.
- Jenssen-Tusch, H.*, o. fl., Verdenskrigen. 22-68. H. Kbh. 1915-16. Fig. Kort. Portr.
- Mellem Fronterne. En dansk Løjtnants Oplevelser under Verdenskrigen. Kbh. 1915.
- Sønderjydske Soldaterbreve, udg. og indledede af *H. Nielsen*. Kbh. 1915.
- Reventlow, Ch.*, Krigsaarsager og Kampmaal. Kbh. 1916.
- Koch, C.*, Udvejen — Tanker og Stemninger under Krigen. Kbh. 1915.
- Berggrav-Jensen, E.*, Krigerliv og religiøsitet. Erfaringer og dokumenter fra fronten. Krist. 1915.

---

*Nyrop, Kr.*, Frankrig. Kbh. 1915.

*de Commynes, Ph.*, Memoirer. Overs. af *Hans Mogensen* (1574). Udg. af det danske Sprog- og Litteraturselsk. ved *P. Nørlund*. Ordbog af *Kr. Sandfeld Jensen*. 2. Bd. Kbh. 1915. 4.

---

*Hammer, S. C.*, Wilhelm II. Krist. 1915.

*Gjertloff, N. S.*, Bismarck. Kbh. 1915. Fig. Portr.

---

Aarbøger for nord. Oldkyndighed og Historie, udg. af det kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 3. Række. Kbh. 1915—16. Fig. Tvl.

- \* *Winther, J.*, To lidet paaagtede Stenalderformer. Rudkøb. 1915. Fig. Tvl.

---

Danske Magazin. 6. Række. 2. Bd. 3. H. Kbh. 1915.  
 Historisk Tidsskrift. 8. Række. Udg. af den danske histor. Forening, Redig. af *Kr. Erslev*. Kbh. 1915. Fig.  
 Fortid og Nutid. Tidsskrift for Kulturhistorie og Lokalhistorie. Udg. af Dansk histor. Fællesforening ved *K. Fabricius*. Kbh. 1914—15.  
 Samlinger til jydsk Historie og Topografi. 4. Række. Redig. af *S. Nygård*. Kbh. 1915.  
*Nyrop, C.*, Det danske Hedeselskab 1866—1916. Udg. af det danske Hedeselskab. Kbh. 1916. 4. Fig. Portr.  
*Wad, G. L.*, Fra Fyens Fortid Samlinger og Studier. 1. Bd. Kbh. 1916. Tvl.  
 Danmarks Folkeminder. Nr. 11. Minder fra Erritsø. Meddelte af *R. A. Ussing*. Ordnete og udfyldte af *H. Ussing*. 1. Nr. 13. Den nordsjællandske Landalmues Karakter, Skikke, Meninger og Sprog af *J. Junge*. Forkortet og forsynet med Oplysn. af *H. Ellekilde*. Kbh. 1915. 2 Bd.

---

*Kraks Vejviser*. 1915. 146. Aarg. Kbh. 4.  
*Weitemeyer, H.*, Kulturskildringer fra København i det 18. Aarh. Kbh. 1916. Fig. Portr.  
*Bokkenheuser, K.*, Den gamle Herre fortæller. Kbh. 1916. Fig.  
 Kjøbenhavn, som den er og som den burde være. Udg. af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse. Kbh. 1914. Fig.  
*Vogelius, M.*, Vor Frue af København. Kbh. 1915. Fig.  
 Næstved St. Peters Kloster. Herlufsholm Kirke. To Afhandlinger, udg. af Herlufsholm Stiftelse i Anledning af 350 Aars Dagen for dens Oprettelse. Kbh. 1915. 4. Fig.

---

† Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk. 5. Række. Litra A. Nr. 11; Litra D. Nr. 31 (2. Hefte). Kbh. 1914—15. 2 Bd. 4.  
 † —, Statistiske Meddelelser. 4. Række. 45. Bd. Kbh. 1915.  
 Kgl. dansk Hof- og Statskalender for Aaret 1916. Udg. af *S. Hennings*. Redig. af *P. Hennings* og *A. C. Bille-Hansen*. Kbh. 1916. 4.

---

\* *Widding, K. M.*, Den første Organisation af Danmark-Norges Konsulatvæsen. Særtryk af „Hist. Tidsskrift“ 8. R. V. Kbh. 1915.

- Larsen, Kay*, Danmarks Kapervæsen 1807 14. Kbh. 1915.
- \* *Eliassen, P.*, Ritzaus Bureau 1866 — 1. Februar — 1916. Kbh. 1916. 4. Portr.
- 
- Gertz, M. Cl.*, En ny Text af Sven Aggesøns Værker. Kbh. 1915. 4.
- Fabricius, A.*, Illustreret Danmarkshistorie for Folket. 4. Udg., revideret og forøget af *K. Fabricius*. 2. Bd. Den nyere Tid. Kbh. 1915. Fig. Tvl. Portr.
- † Kancelliets Brevbøger i Uddrag, udg. ved *L. Laursen*. 1603—1608. Kbh. 1915.
- \* *Wahl, V.*, Danmarks politiske Historie fra 1830 til 1848. Udarbejdet som Speciale ved Gymnasieundervisningen. Kbh. 1915.
- Rosendal, H.*, Dronning Karoline Amalie. Kbh. 1915. Fig. Portr.
- Rasmussen, M.*, Under Genrejsningen. Nogle Hovedpunkter af Danmarks Historie 1870—1900. Kbh. 1916.
- Fraenkel, A.*, Verden med dansk Maal eller Danmark med Verdensmaal. Kbh. 1916.
- 
- Nygård, F.*, Kristenliv i Danmark gennem hundrede Aar (1741—1840). En gudelig Forsamlings Historie. Kbh. 1897.
- Koch, L.*, Oplysningstiden i den danske Kirke. 1780—1800. 2. Halvbind. Udg. af Selsk. f. Danmarks Kirkehist. Kbh. 1915.
- Københavns Kirkesag 1890—1915. Festskrift, udg. af Kirkefondets Forretningsudvalg. Kbh. 1915. Fig. Portr.
- \* *Ussing, H.*, Pastor Arboe Rasmussen og Folkekirken. Et Indlæg. Kbh. 1913.
- \* *Jakobsen, Johs.*, Retssagen mod Pastor Arboe Rasmussen. Kbh. 1913.
- \* *Torm, F.*, Nogle Bemærkninger om Retssagen mod Pastor Arboe Rasmussen. Kbh. 1913.
- 
- Atlanten. Medlemsblad for Foreningen „De danske Atlanterhavsøer“. Redig. af *J. Windfeld*. Nr. 137—148. Kbh. 1915—16. Fig. Portr.
- Bruun, D.*, Erik den Røde og Nordbokolonierne i Grønland. Kbh. 1915. Tvl.
- Rasmussen, K.*, Foran Dagens Øje. Liv i Grønland. Kbh. 1915. Tvl. Portr.
- Helweg-Larsen, P.*, Den vestindiske Krise og Menigheden i Danmark. Kbh. 1916.
-



- \* *Hansen, H. P.*, Sønderjylland. En kort histor. Oversigt. Kbh. 1915. Kort.
- Lauridsen, P.*, Da Sønderjylland vaagnede. 3.—4. Bd. Kbh. 1916. 2 D. i 1 Bd. Portr.
- Personallhistorisk Tidsskrift. 6. Række. Redig. af *P. Hennings*. Kbh. 1915.
- Danmarks Adels Aarbog. Redig. af *H. R. Hiort-Lorenzen* og *A. Thiset*. 33. Aarg. Kbh. 1916. Fig. Tvl. Portr.
- Dankier, O.*, Teologisk Stat (Ny gejstlig Stat). Kbh. 1915. 4.
- Elvius, S.*, Danmarks Præstehistorie i Aarene 1885—1914. 4. H. Odense 1915. Portr.
- Groshennig, M.* og *Th. Hauch-Fausbøll*, Danmarks Præstehistorie 1884—1911. 16.—18. H, Kbh. 1915—16.
- Memoirer og Breve, udg. af *J. Clausen* og *P. F. Rist*. XXII. Apotheker *Claus Seidelins* Optegnelser om sit Levned 1702—1782. XXIII. Mellem to Tidsaldre. Erindringer af *Ida Johnsen, I. Jessen*. XXIV. Nogle Erindringer af *Balthasar Münter*. 1—2. Kbh. 1915. 4 Bd. Fig. Tvl. Portr.
- Gemt og Glemmt. Minder fra gamle Dage, udg. af *L. Bobé* og *C. Dumreicher*. II. K. L. Rahbek, J. Baggesen, A. Oehlenschläger. III. Selvbiografi af *Chr. C. Pflueg*. Ungdoms Minder af *O. Malling*. Kbh. 1916. 2 Bd.
- Hauch-Fausbøll, Th.*, og *H. R. Hiort-Lorenzen*, Patriciske Slægter. 3. Samling. Kbh. 1915. Fig. Tvl.
- Bodenhoff, E.*, Lyse Minder. Kbh. 1915. Tvl.
- Grønberg, J.*, P. A. Heiberg og hans Hustru. Aarhus 1915. Fig. Portr.
- \* *Jantzen, A.*, Efterretninger om Familien Jantzen fra Drendrupgaard. Trykt som Manuskript. Kbh. 1911.
- Jensen, Thyra*, En dansk Præstekones Historie. Nanna Jensen, f. Bojsen. Kbh. 1915. Fig. Portr.
- Jensen, N. P.*, Livserindringer. I. 1830—1867. Kbh. 1915.
- Sørensen, A.*, Thor Lange. Kbh. 1915. Portr. („Mennesker“. XI).
- Rørdam, C. H.*, Svundne Dage. Erindringer fra Ondløse Præstegaard og Roskilde Latinskole. Kbh. 1916. Fig. Tvl.
- \* [*Sehested, H.*], Stamtavle over den danske Sehested-Slægt. Svendborg 1907. 4.
- Bruun, Chr.*, P. F. Suhm. En Levnetsbeskrivelse. Kbh. 1898. Fig. Portr.

---

Historisk Tidsskrift. Utg. av den norske histor. Forening. 5. Række. Krist. 1915.

† Norske Arkivregistraturer. I. Fortegnelse over Kirkebøger i Stiftsarkiverne i Kristiania. Utgitt av Riksarkivet ved *S. H. Finne-Grønn*. Krist. 1915.

- Norges Historie af *A. Bugge, E. Hertzberg, O. A. Johnsen, Y. Nielsen, J. E. Sars* og *A. Taranger*. 119.—137. H. Krist. 1915—16. Fig. Tvl. Portr.
- Brandes, G.*, Henrik Ibsen. Illustr. Udg. Kbh. 1916. Tvl. Portr.
- Manthey, A. C.*, Dagbøger for Aar. 1856—1874. 2. Bd. 7. H. Udg. af den norske histor. Forening. Krist. 1916.
- Møller, H.*, Henrik Wergeland. Kbh. 1915.
- 

- Historisk tidskrift. Utg. af svenska histor. föreningen genom *T. Højer*. Stockh. 1915.
- Jepsen M.*, Gustav Adolf. Kbh. 1915. Portr.
- 

- Reventlow, Chr.*, Rusland og Russerne. Kbh. 1916.
- Bruun, D.*, Plevna — Schipka, Kbh. 1915. Tvl. Portr.

#### Sprogvidenskab.

- Grimm, J. u. W.*, Deutsches Wörterbuch. 10. Bd. 2. Abtheil. 10. Lief.; 11. Bd. 3. Abtheil. 4. Lief.; 13. Bd. 13. Lief.; 14. Bd. 1. Abtheil. 4. Lief. Lpz. 1915. 4.
- \* *Ingerslev* og *Vibæk*. Tysk for de yngste Begyndere. Kbh. 1915. Fig.
- \* — —, Gloser og Øvelser til Tysk for de yngste Begyndere. Kbh. 1915.
- \* Et Udvalg af *Bismarcks* Taler til Brug i Gymnasiets øverste Klasse. Udg. af *J. Ostfeld*. Kbh. 1916.
- \* *Reincke, H.*, Tyske Taleøvelser for Mellemskolen, Realklassen etc. A (beskrivende Stof). B (Fortællinger og Digte). 4. Udg. Kbh. 1915. 2 Bd.
- 

- \* *Thaning, K.*, og *J. Valentiner*, English grammar. Kbh. 1916.
- Murray, J. A. H.*, A new English dictionary on historical principles. Vol. IX (subterraneously-sullen). Vol. X. (trink-tzirid). Oxford 1915—16. 4.
- \* Engelske Forfattere for Gymnasiet. Nr. 7—9. Kbh. 1915—16. 3 Bd.
- \* *Bruun, G.*, Engelske Fonografer og Grammofontekster. 2. Udg. Kolding 1912.
- \* — —, Glossar til Engelske Fonograf- og Grammofontekster. Kolding 1915.
-

Arkiv för nordisk filologi, utg. genom *A. Kock*. Ny följd.  
Lund 1915—16.

Danske Studier, udg. af *M. Kristensen* og *A. Olrik* for Univ.-  
Jubil.'s danske Samfund. Kbh. 1914—15.

† *Brøndum-Nielsen, Johs.*, Sproglig Forfatterbestemmelse. Stu-  
dier over dansk Sprog i det 16. Aarhundredes Begyndelse.  
Kbh. 1914. Kort.

\* Læsebog for Mellemskolen, 1.—3. Klasse. Ved *N. K. Kri-  
stensen* og *C. Godvin*. Kbh. 1915. 3 Bd.

\* Dansk Læsebog for Mellemskolen. II (2. Mellemskoleklasse).  
III (3.—4. Mellemskoleklasse). Ved *Cl. Clausen* og  
*H. Hansen*. Kbh. 1915—16. 2 Bd. Fig.

\* Litteraturlæsning for Skolen. Værker og Udvalg, udg. ved  
og forsynet med Indledning og Noter af Lærere ved Stats-  
skolen i Randers. 7.—12. H. Kbh. 1915. 6 Bd.

\* Danskbogen — Nyere Litteratur II —. Udarbejdet af *L. N.  
Hedelund* og *K. K. Nicolaisen*. 6. Del. Kbh. 1916.

*Pedersen, H.*, Russisk Grammatik. Kbh. 1916.

*Kure*, Russisk-Dansk Ordbog. Kbh. 1916.

#### Den græske og latinske Literatur.

*Arrianos'* Alexandros Bedrifter. Overs. af *M. Cl. Gertz*. Udg.  
af Selsk. til hist. Kildeskrifters Oversætt. 5. H. Kbh. 1915.  
(Slutning).

\* *Herodots* 1. Bog. Kong Kroisos (*F. Falkenstjernes* Over-  
sættelse). Ved *Chr. Thomsen*. Kbh. 1915. Tvl. Kort.

\* *Lukianos*, Udvalgte Dialoger. Overs. og forsynet med Op-  
lysninger af *M. Cl. Gertz*. Kbh. 1916.

*Plutarch*, Biografier. 2. Udvalg. Overs. af *K. Hude*. Udg.  
af Selsk. til hist. Kildeskrifters Oversætt. 4. H. Kbh.  
1915. (Slutning).

*Sveton*, Kejserbiografier, overs. af *A. B. Drachmann*. Udg.  
af Selsk. til hist. Kildeskrifters Oversætt. 6.—7. H. Kbh.  
1916. (Slutning).

#### De nyere Literaturer.

*Dante Alighieri*, Nyt Liv. Overs. af *Johs. Dam* med Indled-  
ning og Noter. Kbh. 1915.

*Rolland, Romain*, Jean Christophe. I. Daggry. Overs. ved  
*E. Tuxen*. Kbh. 1916.

- \* *Kier, Chr.*, Beowulf. Et Bidrag til Nordens Oldhistorie. Kbh. 1915. Kort.  
 Fortællinger om Kong Artur og Ridderne av det runde Bord.  
 Fortalt paa Norsk af *Sigrød Undset*. Krist. 1915.  
*Shaw, B.*, Man and Superman. Lpz. U. A.

- 
- Alfrædi Islenzk. Islandsk encyklopædisk Litteratur. II. Rímtöl.  
 Udg. for Samf. t. Udg. af gl. nord. Litt. ved *N. Beckman*  
 og *Kr. Kålund*. 2. H. Kbh. 1915.  
 Rímnasafn. Samling af de ældste islandske Rimer. Udg.  
 for Samf. t. Udg. af gl. nord. Litt. ved *F. Jónsson*. 8. H.  
 Kbh. 1915.  
 † *Nordal, S.*, Om Olaf den helliges Saga. Kbh. 1914.

- 
- Harpestreng*. Gamle danske Urtebøger, Stenbøger og Kogebøger, udg. for Univ.-Jubil.'s danske Samfund af *M. Kristensen*. 5. H. Kbh. 1915.  
*Palladius, P.*, Danske Skrifter. Udg. for Univ.-Jubil.'s danske Samfund af *Lis Jacobsen*. 6. - 8. Lev. Kbh. 1915.  
 Danske Folkebøger fra 16. og 17. Aarh., udg. af *J. P. Jacobsen* og *R. Paulli*. 1. Bd. Kbh. 1915.  
 \* Folkeeventyr i Udvalg med Indledning og Oplysninger. Udg. af Dansk lærerforeningen ved *Ingeborg Simesen*. Kbh. 1916.  
*Andersen, V.*, Tider og Typer. I. Række: Humanisme. 2. Del: Goethe. 1. Bog: Det 19. Aarh.'s første Halvdel. Kbh. 1915.  
*Ewald, Joh.*, Samlede Skrifter, udg. af *H. Brix* og *V. Kuhr*. 3. Bd. Kbh. 1916. Tvl.  
*Gunnarsson, G.*, Livets Strand. Roman. Kbh. 1915.  
 \* *Holberg, L.*, Erasmus Montanus eller Rasmus Berg. Comoedie udi 5 Acter. Udg. af Dansk lærerforen. ved *Sv. Gundel*. Kbh. 1915.  
*Søren Kierkegaards* Papirer, udg. af *P. A. Heiberg* og *V. Kuhr*. 7. Bd. 1. Afd. 1845—47. Kbh. 1915.  
*Lange, Thor*, Udvalgte Digte ved *O. Borchsenius*, Kbh. 1915. Forf. Portr.  
 \* *Paludan-Müller, Johs.*, Alt dette vil jeg give Dig. Fortælling. Kbh. 1915.  
*Rørdam, V.*, Krigen og Duerne. Kbh. 1915.

- 
- de Hegermann-Lindencrone, L.*, Diplomattiv paa Solsiden. Breve fra Washington, Rom, Stockholm, Paris, Berlin (1875—1912). Oversat af *J. Clausen*. Kbh. 1915. Fig. Portr.  
*Johanne Luise Heiberg* og *A. F. Krieger*, En Samling Breve 1860—1889, udg. af *A. Friis* og *P. Munch*. 2. Bd. 1865—1889. Kbh. 1915. Tvl. Portr.

*Otto Møller og Skat Rørdam*, En Brevveksling, udg. og forsynet med Noter af *H. Skat Rørdam*. 1. Del. Kbh. 1915.  
*Ernst Trier og Marie Abel*. En Brevveksling ved *P. Hansen*. Kbh. 1915. Portr.

#### Literær- og Literaturhistorie.

Nordisk Tidsskrift for Filologi. 4. Række. Redig. af *H. Ræder*. Kbh. 1915—16.

Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning, udg. af det philol.-histor. Samfund. Nr. 98. *Fr. Poulsen*, To romerske Kejsersindeprofiler. Nr. 99. Profeterne Obadja og Sefanja og Klagesangene, overs. og forklar. af *A. C. Larsen*. Nr. 100. *Aischylos*, Eumeniderne. Overs. af *Thor Lange*, Kbh. 1915.

---

*Kaper, E.*, Nogle Hovedtræk af den tyske Litteratur Historie efter År 1700. 1. H. Kbh. 1915.

---

*Paludan, J.*, Danmarks Litteratur i Holbergtiden med Henblik til den svenske. Kbh. 1913.

*Geismar, O.*, Digterprofiler. Kbh. 1916.

---

\* Katalog over Erhvervelser af nyere udenlandsk Litteratur ved Statens offentlige Biblioteker. Udg. ved *S. Dahl*. Kbh. 1915—16. 2 Bd.

† Katalog over det kgl. Bibliotheks Haandskrifter vedrør. Norden, særlig Danmark. Udg. ved *E. Gigas*. 3. Bd. 2. Del. Kbh. 1915.

† *Collectio Runologica Wimmeriana*. Fortegnelse over L. F. A. Wimmers runologiske o. a. Samlinger i det kgl. Bibliotek. Kbh. 1915. 4. Tvl.

† Statsbiblioteket i Aarhus. 18. Aarhus 1915.

† Decimal-Klassedeling til Brug ved Ordningen af Bogsamlinger. Udg. af Statens Bogsamlingskomité. Kbh. 1915.

† Navnetabeller til Brug ved Ordningen af Bogsamlinger. Udg. af Statens Bogsamlingskomité. Kbh. 1913.

---

#### Mønt- og Medaillesamlingen

har som Gave modtaget et 3 Mark-Stykke præget i Anledning af Berlineruniversitetets 100 Aars Jubilæum.

---

## Discipelbiblioteket.

Følgende nye Bøger er tilkomne i Skoleaaret 1915—16 :

## 1.

- Alcock, D.*: De spanske Brødre. 00.  
*Baden-Powell*: Mine Oplevelser som Spion. 15.  
*Barfod, E.*: I Røg og Damp. 11.  
 Mytteriet i Sydhavet.  
 Søøverne.  
*Bleach, Rex*: Broen. 14.  
*Bellman*: Fredmans Epistlar. Stockholm. 12.  
 Fredmans Sanger. Stockholm. 16.  
*Benson, E. F.*: Familien Osborne. 15.  
*Christmas, W.*: Svend Spejder. 11.  
*Cooper*: Prærien. 13.  
*Croly*: Salathiel (den vandrende Jøde). 03.  
*Doyle, Conan*: Baskervilles Hund. 06.  
 Micah Clarke. 05.  
*Egan, Maurice F.*: I Brasiliens Urskove. 12.  
*Eggleston*: I Kampens Bulder. 10.  
 Verdens Ende. 13.  
*Haggard, Rider*: Elefantjægeren (Allan Quatermain). 10.  
*Hallström, Per*: En gammel historia. Stockholm. 06. (Gave).  
*Hansen, E.*: Ellinor 15.  
 Gennem Urskoven. 15.  
*Harte, Bret*: En Eventyrer. 15.  
*Holm, Axel*: Koralløen. 12.  
*Hyne, C.*: Til Søs igen med Kaptajn Ketll. 14.  
*Ingraham*: Fyrsten af Davids Hus. 13.  
*Janssen, Børge*: Don Erik. 15.  
 Montenegros Himmel. 16.  
*Kielland*: Garman & Worse. 09.  
*Kipling*: Under Egene. 15.  
*Kristensen, Niels K.*: En Dreng fra „64“. 14  
 For Fædrelandet. 14.  
 Jens Kulsvier og Jørgen. 15.  
 Rasmus fra Rodskov. 11.  
 Rasmus og Spionen. 12.  
*Lagerlöf, Selma*: Kristuslegender. Stockholm. 16.  
 Trolde og Mennesker. 15.  
*London, Jack*: En Solens Søn. 15.  
 Hvor Guldfeberen raser. 14. (Gave).  
 Rundt Kap Horn. 15.  
 Sydhavet. 16.  
*Long, William*: Den hvide Ulv. Folkeopl. 16.  
*Malling, Mathilda*: En roman om Første Konsuln. Stock-  
 holm. 16.  
*Muusmann*: Neutralt Helte. 15.

- Orezy*, Baronesse: Caesarernes Datter. 15.  
 Den leende Kavalier. 15.  
 Den røde Pimpernel's Duel. 15.  
 Eldorado. 14.  
 Napoleons Tilbagekomst. 16.  
 Skørteregimentet. 14.
- Petersen, Anne Marie*: Jetiradj, Tiggernes Konge. 16.
- Reid, Mayne*: Skalpjægerne. 13.
- Ricard, Olfert*: Mellem Venner. 16.  
 Ungdomsliv. 15.
- Rydberg*: Den sidste Athenienser. 06.
- Rønne, J. Falk*: Hjem til Jul. 15.
- Stacpoole*: De islandske Kabelmænd. 15.
- Stepniak*: En Nihilist. 10. (Gave).
- Stevenson, Burton E.*: Den lille Kammerat. 15.
- Stevenson, R. L.*: Den sorte Pil. 11. (Gave.)
- Swift*: Gullivers Rejser.
- Wells, H. G.*: Den usynlige. 15
- Verne, Jules*: Rejsen til Maanen.
- Vollmar*: Præstegaarden i Harzen. 11.  
 Præstegaarden i Indien. 11.
- Vollquartz, Ingeborg*: En eventyrlig Sommerferie.  
 „Petersen“ og hendes Søstre.
- Wysz, J. D.*: Familien Robinson fra Schweiz. 2 Bd. 14.

## 2.

- Begtrup, Holger*: Christen Kold. 16.
- Hasselager*: Herlufsholm 1865—1915. 15. (Gave).
- Jensen, N P.*: Kampen om Sønderjylland 1850. Folkeopl. 16.
- Margensen, A. D.*: Fortællinger af Nordens Historie. II. Folkeopl. 01.
- Marstrand, Jacob*: C. F. Tietgen. 15.
- Monrad, Johs.*: Vilhelm Birkedal. 15.
- Nielsen, Jørgen*: N. I. Ternansen. Folkeopl. 15.
- Nørgaard, Fred.*: C. Berg. 15.
- Olsen, G. A.*: En Skotte (John Knox). 15.
- Powell, Alex*: Kampen i Belgien. 15.
- Püschel*: Akademisk Skyttekorps 1861—1911. 11. (Gave).
- Rosenberg, P. A.*: Bjørnstjerne Bjørnson. 15.
- Wulff, N. Hertel*: Penge. 12.

## 3.

- Bøving-Petersen*: Vor Klodes Saga. 12.
- Flammarion*: Verdens Undergang. 10.
- Hedin*: Transhimalaya II. 12.
- Hildesheim, Erik*: Med Staalnerver. 15.
- Pouchet*: Naturens Vidundere, v. Bøving-Petersen. 11.

## 4.

- Illustreret Tidende 1914—15 II, 1915—16 I. 2 Bd.  
 Verden og Vi 1915. 2 Bd,

Til Forøgelse og Vedligeholdelse af Bogsamlingen, der nu tæller over 2700 Bind, yder hver Discipel et rligtigt Bidrag af 2 Kr. og Stiftelsen et Tilskud paa 50 Kr.

---

### Den fysiske Samling.

Til den fysiske Samling er der i Skoleaarets Løb anskaffet følgende:

Et Varmeudvidelsesapparat.

Et Prisme.

Et Weston Amperemeter.

Et Kvadrantelektrometer.

Et Sæt Vægtlodder.

En Del Modstandstraad, Platintraad, Slinger, Glasrør m. m.

Alle Bordene og Skabene er rensede, malede og ny-lakerede.

---

### Den naturhistoriske Samling

har modtaget følgende Gaver:

To Skovmus (Disciplene C. Jespersen og K. Jungersen).

En Jordmide (Discipel C. Nandrup).

En ægyptisk Mæfik (Stud. jur. K. Dahl).

---

I Skoleaaret 1915—16 er anskaffet:

9 botaniske Vægtavler af Jung, Koch og Quentell.

Jessen: Vægtavle med sunde og syge Tænder.

---

### Den botaniske Have

har modtaget Gaver fra Universitetets botaniske Have, Disciplene H. Ødum og E. Lassen.

Skoler, som maatte ønske at modtage Planter, kan om Efteraaret henvende sig til Adjunkt Ferdinand.

---

### Den geografiske Samling

har modtaget som Gave:

9 Lysbilleder (arktiske Kort m. m.), (Fru L. Traustedt).



Der er anskaffet:

3 Lysbilleder, samt forskelligt Tilbehør til Lysbilledapparatet.  
Model af grønlandsk Slæde med udstoppede Hundehvalpe.  
Meteorologisk Instituts Aftenvejrberetning.

I Aarets Løb har der været lejet ca. 6000 m  
levende Billeder, naturhistoriske og geografiske, som  
er fremviste for Disciplene.

---

## Eksaminer i Sommeren 1916.

### Studentereksamen og Mellemskoleeksamen.

Den *skriftlige* Del falder efter Ministeriets Bestemmelse i Dagene fra 29. Maj til 3. Juni.

Den *mundtlige* Del afholdes efter nedenstaaende Skema.

**Fredag den 16. Juni.**

Kl. 11. VII. Naturfag (Fe. Christensen).

**Lørdag den 17. Juni.**

Kl. 11. VII mn. Matematik (Wl. Willumsen).

2. IV. Matematik (Wl. Willumsen).

**Mandag den 19. Juni.**

Kl. 2. VII. Historie (G. Hasselager).

2. IV. Geografi (Fe. Mi.).

**Tirsdag den 20. Juni.**

Kl. 2. VII. Fransk (Mø. Mantzius.).

**Onsdag den 21. Juni.**

Kl. 3. VII ks + ns. Matematik (Wl. P.).

**Torsdag den 22. Juni.**

- Kl. 11. VII. Engelsk (Ba. Rathsach).  
 3. IV. Engelsk. (Fi. Rathsach).

**Fredag den 23. Juni.**

- Kl. 3. VII ns + mn. Oldtidskundskab (G. Bg.).

**Mandag den 26. Juni.**

- Kl. 8. VII ks. Græsk (Bg. Østergaard).  
 10. VII ns. Tysk (Mø. Østergaard).  
 2. IV. Latin (Jt. Østergaard).

**Tirsdag den 27. Juni.**

- Kl. 8. VII ks + ns. Latin (Bg. Vb Østergaard)  
 11. IV. Tysk (G. Østergaard).

**Onsdag den 28. Juni.**

- Kl. 6. VII mn. Fysik og Kemi (P. Hm. Larsen).

**Torsdag den 29. Juni.**

- Kl. 8. IV. Fysik (Hm. P.).

**Fredag den 30. Juni.**

- Kl. 8. VII. Dansk (Mi. Vb.).

**Lørdag den 1. Juli.**

- Kl. 8. IV. Naturhistorie (Fel. Jt.).

**Tirsdag den 4. Juli.**

- Kl. 8. IV. Dansk (Ho. Mi.).

**Torsdag den 6. Juli.**

- Kl. 10. IV. Historie (G. Hasselager).

**Aarsprøven for I, II, III, V og VI Klasse.**

Saavel den skriftlige som den mundtlige Del falder i Dagene fra den 24. Juni til den 6. Juli. Det nærmere vil senere blive meddelt.

---

Fredag den 7. Juli meddeles Udfaldet af Eksamen, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Lørdag den 8. Juli Kl. 8 bliver Prøve for Aspiranter.

Sommerferien varer til Mandag den 21. August, denne Dag iberegnet; dog maa de nyoptagne Disciple være paa Herlufsholm senest Kl. 12<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Middag. De ældre Disciple giver Møde inden Kl. 10 Aften.

---

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gerning.

**O. F. Bache.**

---

1916.